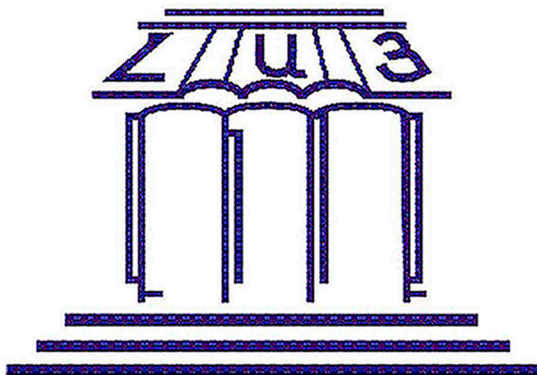

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց
Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Մտեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

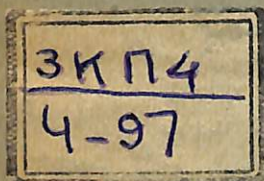
You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

8771

ԿՈՒՍԱԿՏԻՎԻ
ՎԵՐԱՊԱՏՐԱՍՏՄԱՆ ԴԱՍԴՆԹԱՑՆԵՐԻ
Ծ Ր Ա Ք Ի Ր

ԿՈՒՍԱԿՏԱԿԱՆ ՀՐԱՏԱՐԱԿԶՈՒԹՅՈՒՆ
ՅԵՐԵՎԱՆ ★ 1932

29.05.2013

24 SEP 2006

09 DEC 2009

3404

4-97

26

ԿՈՒՍԱԿՏԻՎԻ
ՎԵՐԱՊԱՏՐԱՍՏՄԱՆ ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐԻ
ԾՐԱԳԻՐ

1008
34518

Թարգմ. Հ. Լեվոնյան
Խմբ. Գ. Պ.

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԳՐԱԴԱՐԱՆԻ ԶԵՆՈՒԹՅԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆԻ

1982

ԿՈՒՍԱԿՏԻՎԻ ՎԵՐԱՊԱՏՐԱՍՏՄԱՆ ԴԱՍԸՆԹԱՑ-
ՆԵՐԻ ԾՐԱԳԻՐԸ

ԲԱՑԱՏՐԱԿԱՆ ԹԵՐԹԻԿ

Այս ծրագիրը տիպային ծրագիր է ստորին կուսակցական ակտիվի պատրաստման և վերապատրաստման դասընթացների համար: Նա հիմնականում կուսբջիջների քարտուղարների և բանվոր պրոպագանդիստների պատրաստման 3-ամսյա դասընթացների համար է: Ստորին կուսակտիվի պատրաստման և վերապատրաստման մյուս ձևերի համար ծրագրի նյութը, նայած դասընթացների տեղեկությանը և ունեկենդանիների կազմին ու պատրաստակամությանը, կարող է կրճատվել կամ ընդարձակվել:

Ծրագիրը կազմված է 75 ուսուրվա, կամ 600 ուսժամվա համար, ուսուրը հաշվելով 8 ժամ: Ծրագրի ստորին բերված նյութը նախատեսված է 470 ժամվա համար: Մնացած 130 ժամերը պետք է ոգտագործվեն մշակելու համար կուսաշխատանքի գործնական հարցերը ներկա ետապում, այն է՝ կուսբջիջի ներկուսակցական և մասսայական հարցերը ձեռնարկությունում և գյուղում—50 ժամ, մարքս-լենինյան ուսուցման կազմակերպման և մեթոդների հարցեր՝ 60 ժամ. մնացած 20 ժամը տրվում է ուղղմական հարցերին: Այդ հարցերի ծրագրերը կտրվեն լրացուցիչ կերպով:

Հանձնարարվող ծրագրի հիմքում դրված են յեղել XVII կուսկոնֆերենցիայի վորոշումները, և նույնպես զգալի տեղ է տրված բայլչևիզմի պատմության հարցերին: Ծրագրի թեորիական հարցերն ուսումնասիրությունը դասընթացներում պետք է սերտորեն շաղկապել յերկրի, չրջանի, ձեռնարկության սոցիալիստական շինարարության պրակտիկայի և ընթացիկ քաղաքականության հարցերի մշակման հետ:

Դրանից բացի անհրաժեշտ և հատուկ պարագամունքներում և ժողովներում ուսման ժամանակից դուրս կազմակերպել դասախոսություններ և զեկուցումներ մարքս-լենինյան թեորիայի հարցերի և տեղական կազմակերպությունների հերթական տնտեսական-քաղաքական խնդիրների շուրջը:

Դասընթացների տվյալ ծրագրով պարագամունքները պետք և ապահովեն Մարքսի, Ենգելսի, Լենինի, Ստալինի բնագիր յերկերի, կուսակցության ու կոմիտեների ծրագրերի և ՀամԿ(Բ)Կ համազումարների ու կոնֆերանսների վորոշումների ուսումնասիրությունն ունկնդիրների կողմից:

ԾՐԱԳՐԻ ՍԽԵՄԱՆ

1. Կապիտալիզմի հիմնական գծերը—20 ժամ:
2. Իմպերիալիզմը սոցիալիստական հեղափոխության նախորդակն և—30 ժամ:
3. Համաշխարհային տնտեսական ճգնաժամը կապիտալիզմի ընդհանուր ճգնաժամի բաղադրի վրա—30 ժամ:
4. Պրոլետարիատի դեկտատուրան—30 ժամ:
5. Պրոլետարական պետության ազգային քաղաքականությունը—18 ժամ:
6. Յերկրի ինդուստրացումը սոցիալիստական շինարարության հիմնական լծակն և—24 ժամ:
7. Գյուղացիության հիմնական մասսաների շրջադարձը սոցիալիզմի կողմը և համատարած կոլեկտիվացման տվարտումը հիմնականում հնդամյակի վերջում—24 ժամ:
8. Ընկ. Ստալինի 6 պատմական պալմանները սոցիալիստական շինարարության խնդիրների հաղթական լուծման բանալին են—20 ժամ:
9. Կոլտնտեսությունների կազմակերպական-տնտեսական ամրացումը—18 ժամ:
10. Խորհրդային առևտուրը—20 ժամ:
11. Պրոֆիտությունները կոմունիզմի դպրոցն են—12 ժամ:

12. Յերկրորդ հնդամյակի քաղաքական խնդիրները և շատակարգային պայքարը ներկա ետապում—40 ժամ:

13. Յերկրորդ հնդամյակի տնտեսական խնդիրները—30 ժամ:

14. Կոմունիստական կուսակցությունը բանվոր դասակարգի ավանդադըն և—20 ժամ:

15. Բայլէկիզմի ծագումն ու զարգացումը և նրա միջադգային բնույթը—18 ժամ:

16. Բայլէկիզմը 1905 թ. հեղափոխության ժամանակ—18 ժամ:

17. Կուսակցությունը յերկու հեղափոխությունների միջև ընկած շրջանում—12 ժամ:

18. Կուսակցությունը 1917 թ. հեղափոխության ժամանակ—18 ժամ:

19. Կուսակցությունը քաղաքացիական պատերազմի տարիներին—12 ժամ:

20. Կուսակցությունը ռազմական կոմունիզմից նեպին անցնելու և վերականգնման շրջանում—18 ժամ:

21. Կուսակցությունը սոցիալիստական վերակառուցման շրջանում—18 ժամ:

22. III Կոմունիստական Ինտերնացիոնալը համաշխարհային սրոլետարական հեղափոխության կուսակցությունն և—15 ժամ:

23. Կուսաշխատանքը ներկա ետապում—50 ժամ:

24. Մարքս-լենինյան ուսուցման կազմակերպումն ու մեթոդիկան—60 ժամ:

25. Ռազմական հարցը—20 ժամ: Ընդամենը 600 ժամ:

1-ին ԹԵՄԱ. ԿԱՊԻՏԱԼԻԶՄԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԳԾԵՐԸ (20 ժԱՄ)

Արտադրության ապրանքային բնույթը: Կապիտալիստների և խոշոր հողատերերի մոնոպոլիան արտադրության կարևորագույն և վճռական միջոցների վրա: Ապրանքների արտադրությունը շահույթ ստանալու համար: Բանվոր դասակարգը զրկված և և արտադրության միջոցներից, առիդ-

ված և վաճառել իր բանվորական ուժը: Հայկելյալ արժեքի արտադրությունը արտադրության կապիտալիստական յեղանակի հիմքն և: Բանվոր դասակարգի շահագործումը:

Կապիտալիստական կուտակման ընդհանուր որենքը: Արտադրության համակենտրոնացումը և կենտրոնացումը: Բանվոր դասակարգի հարաբերական և բացարձակ աղքատացումը:

ձգնաժամերը, արտադրության անարխիան, մրցակցությունը, վորպես կապիտալիզմի հիմնական հակասության՝ արտադրության հասարակական բնույթի և յուրացման մասնավոր ձևի հակասության արտահայտություն:

Բուրժուազիայի տնտեսական տիրապետության քաղաքական արտահայտությունը կապիտալի պետական կազմակերպման մեջ՝ իբրև պրոլետարիատին ճնշելու ապարատի: Դասակարգային հակասությունների սրումը կապիտալիզմի զարգացման հետ միասին: Պրոլետարիատի պայքարն աղատագրության համար: Պրոլետարիատի դասակարգային կազմակերպությունները՝ կուսակցությունը և պրոֆմիությունները:

Գրականություն

Маркс, Капитал, т. I, гл. XXIV, разд. I, III, VII. Մարքս, Վարձու աշխատանք և կապիտալ:

Маркс, Заработная плата, цена и прибыль.

Մարքս յեվ Ենգելս, Կոմունիստական մանիֆեստ, բաժ.

1, էջ 30—31:

Энгельс, Анти-Дюринг, отд. III, разд. II, стр. 20. Լենին, «Մարքսի և մարքսիզմի մասին»—մարքսիզմի յերեք աղբյուրներն ու յերեք բաղկացուցիչ մասերը:

Լենին, «Մարքսի և մարքսիզմի մասին»—Մարքսի տնտեսական ուսմունքը:

Կոմիսսերնի ծրագիրը, գլ. I, § 1.

Համ 4 (բ) 4 ծրագիրը:

2-րդ ԹԵՄԱ. ԻՄՊԵՐԻԱԼԻԶՄԸ ՍՈՑԻԱԼԻՍՏԱԿԱՆ ՀԵՂԱՓՈ-
ԽՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽՈՐՅԱԿՆ Ե (30 ԺԱՄ)

Իմպերիալիզմը վորպես կապիտալիզմի բարձրագույն ստադիան: Կապիտալի համակենտրոնացման և կենտրոնացման վիթխարի աճումը: Ազատ մրցակցության կապիտալիզմի վերածումը մոնոպոլիստական կապիտալիզմի: Ուժեղ մոնոպոլիստական միավորումների կազմվելը: Ազատ մրցակցության և նրա կողքին առանձնապես սուր հակասությունների, տրենիանների և կոնֆլիկտների վրա գոյություն ունեցող մոնոպոլիաների ծնունդը:

Բանկային կապիտալի միացումը արդյունաբերական կապիտալի հետ: Կապիտալի արտահանումը: Պայքար կապիտալի կիրառման վայրի համար, վաճառահանման շուկաների և հումքի աղբյուրների համար:

Աշխարհի տնտեսական բաժանումը և պայքար աշխարհի նոր վերաբաժանման համար, իմպերիալիստական պատերազմների անխուսափելիությունը: Միլիտարիզմ: Բանվոր դասակարգի շահագործման և զաղուծների ու կիսազաղուծների ժողովրդական մասսաների ճնշման ուժեղացումը: Ֆինանսական-կապիտալիստական ոլիգարխիայի դեկատուումը և ներկայացնող պետական իշխանության տեսակարար կշռի ավելացումը: Կապիտալիստական յերկրների բանվոր դասակարգի և զաղուծների ժողովրդական մասսաների պայքարը կոմունիստական կուսակցության ղեկավարությամբ:

Կապիտալիզմի բոլոր հակասությունների սրման իմպերիալիզմի որով: Ընդ. Ստալինը իմպերիալիզմի հինգ հակասությունների մասին կապիտալիստական սխառմի ընդհանուր ձգնաժամի շրջանում: Իմպերիալիզմը վորպես իմպերիալիստական պատերազմների և պրոլետարական հեղափոխությունների դարաշրջան: Իմպերիալիզմը վորպես փտող և մեռնող կապիտալիզմ: Իմպերիալիզմը համաշխարհային սոցիալիստական հեղափոխության նախորդակն և: Կապիտալիզմի անկանխելի կործանումը և պրոլետարիատի համաշխարհային հաղթանակը:

խարհային ղեկավարության պատմական անխուսափելիությունը:

Սոցիալ-Ֆաշիստական «Թեորիաների», այն է՝ կառուց-
կիական «ուշորախմբերի» ղեկավարի, հիլֆերդինգյան «կադ-
մալերսլաժ կապիտալիզմի» և լյուքսեմբուրգյան՝ կապի-
տալիզմի ավտոմատիկ կրակի «Թեորիայի» քննադատու-
թյունը:

«Կադմալերսլաժ կապիտալիզմի» բուխարինյան «Թեո-
րիան» իբրև սոցիալ-դեմոկրատական Թեորիայի ալյաձե-
վություն: «Ստազնացիայի» տրոցկիստական Թեորիայի
քննադատությունը:

Իմպերիալիզմի որոշ՝ կապիտալիզմի անհամաչափ զար-
գացման սրման լենինյան որենքը և մեկ յերկրում սոցիալիզ-
մի հաղթանակի հնարավորությունը: Լենինը և Ստալինը
մեկ յերկրում սոցիալիզմի հաղթանակի մասին: Կոմինտերնի
ծրագրերը սրբազանություն՝ իշխանության գլուխ անցնելու ու-
ղիների բազմադանություն և հեղափոխության հիմնական
տիպերի մասին:

Կապիտալիզմի զարգացման անհամաչափության որենքի
և մեկ յերկրում սոցիալիզմի հաղթանակի հնարավորության
տրոցկիստական ժխտման հակահեղափոխական ելույթները:
Այլ ուղորդունիստների՝ կապիտալիզմին վերադառնալու Թեո-
րիայի ռեստավրատորական ելույթները, վորպես մի Թեո-
րիայի, վոր իրականում ժխտում է սոցիալիզմի հաղթանակի
հնարավորությունը իՍՂՄ-ում:

Գրականություն

Լենին, Իմպերիալիզմը վորպես կապիտալիզմի նորա-
գույն ետապ:

Ленин, Доклад на II конгрессе Коминтерна, т.
XXV, стр. 281—346, изд. 2-е и 3-е.

Ленин, Империализм и раскол социализма, т.
XIX, стр. 301—313, изд. 2-е и 3-е.

Ленин, О лозунге соединенных штатов Европы
т. XVIII, изд. 2-е и 3-е.

Կոմինտերնի ծրագիրը, բաժ. 1, § 2, 3 և 4, բաժ. IV,
§ 8, 9:

Ստալին, Լենինիզմի հիմունքների մասին, գլ. I—«Լե-
նինիզմի պատմական արմատները», գլ. III, § 3—«Պրոլե-
տարական հեղափոխության Թեորիան» (տես «Լենինիզմի
հարցերը»):

Ստալին, Լենինիզմի հարցերի շուրջը, գլ. VI—«Մի յերկ-
րում սոցիալիզմի հաղթանակի հարցը» (տես «Լենինիզմի
հարցերը»):

Ստալին, Սոցիալ-դեմոկրատական Թեքման մասին մեր
կուսակցության մեջ, «Կապիտալիստական յերկիրների զար-
գացման անհամաչափության մասին» բաժինը (առանձին
գրքով):

Сб. «Организованный капитализм» — дискуссия в
Комакадемии в 1930 г.

3-րդ ԹԵՄԱ. ՀԱՄԱՇԽԱՐՀԱՅԻՆ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՃԳՆԱԺԱՆ-
ՄԸ ԿԱՊԻՏԱԼԻԶՄԻ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՃԳՆԱԺԱՄԻ ԲԱԶԱՅԻ
ՎՐԱ (30 ԺԱՄ)

1914—1918 թ. թ. իմպերիալիստական պատերազմը վոր-
պես կապիտալիզմի ընդհանուր ճգնաժամի սկիզբ: Հոկտեմ-
բերյան հեղափոխությունը և աշխարհի բաժանումը յերկու
ախտամի, վորպես կապիտալիզմի ընդհանուր ճգնաժամի
ամենից ավելի ցայտուն արտահայտություն: Կոմինտերնը
կապիտալիզմի ընդհանուր ճգնաժամի յերեք շրջանների մա-
սին: իՍՂՄ-ի և կապիտալիստական աշխարհի հակասու-
թյունը վորպես ժամանակակից միջազգային դրության կենտ-
րոնական հակասություն: Ժամանակակից տնտեսական ճգ-
նաժամը և նրա առանձնահատկությունները: Ճգնաժամի
չեչտակի խորացումը ծայրագույն սահմաններին և հասցում
կապիտալիզմի բոլոր ներքին և արտաքին հակասություններին
սրումը:

Բուրժուազիայի ձգտումը՝ ապահովել ճգնաժամից դուրս
գալու կապիտալիստական յեկը բանվոր դասակարգի վրա

Հարձակվելու, գյուղացիութեանը և քաղաքային մասն բուրժուազիային քայքայելու, իմպերիալիստական պատերազմ և հատկապես հակախորհրդային ինտերվենցիա կազմակերպելու ճանապարհով:

Ֆաշիզմի աճումը և բուրժուական պետութեան ֆաշիզացիան: Ֆոն-Պապենի կառավարութեանը Գերմանիայում բացահայտ ֆաշիստական դիկտատուրա պատրաստելու կառավարութեան ե: Ֆաշիզմը և սոցիալ-ֆաշիզմը: Սոցիալ-ֆաշիզմը բուրժուազիայի գլխավոր սոցիալական հենարանն է: Տրոցկիզմը հակահեղափոխական բուրժուազիայի ավանգարդն է բանվոր դասակարգի դեմ պայքարելու և իՍՀՄ-ի դեմ ինտերվենցիա պատրաստելու գործում:

Խորհրդային-չինական կոնֆլիկտը 1929 թ. և չին-ճապոնական պատերազմը վերաբերում պատերազմի և հակախորհրդային ինտերվենցիայի միջոցով ճգնաժամից դուրս գալու ուղղությամբ բուրժուազիայի ձգտման դրսևորում: Սպառազինումների աճումը և նոր իմպերիալիստական պատերազմի պատրաստութեանը: Մասսաներին պացիֆիստական ստերոյի խաբելու պրակտիկան նոր պատերազմի պատրաստութեան գործում (Ժընևյի կոնֆերենցիան): Պետական կապիտալիզմի նոր դարաշրջանի մասին խոսող սոցիալ-ֆաշիստական թեորիայի քննադատութեանը:

Կապիտալիզմի պայմաններում կապիտալիզմի հակասութեաների վերացման անկարելիութեանը: Պրոլետարական հեղափոխութեանն այդ հակասութեաներից դուրս գալու միակ յեղնն է:

Բանվոր դասակարգի պայքարը ճգնաժամից հեղափոխական ճանապարհով դուրս գալու համար: Բանվորական և գյուղացիական հեղափոխական շարժման նոր վերելքը և պրոլետարիատի դասակարգային մարտերի պաշտպանողականից հարձակողականի վերածվելը: Հեղափոխական ժգնաժամի նախադրյալների հասունացումը Գերմանիայում և Լեհաստանում: Հեղափոխական պայքարի ծավալումն Իսպանիայում: Գործադուլային պայքարի արագ աճումը և գործա-

դուրհիներ շարժումը կապիտալիստական բոլոր յերկիրներում: Ջինական հեղափոխութեան խորհրդային ետապը և չինական կոմկուսակցութեան խնդիրները: Հեղափոխական շարժումը Հնդկաստանում և պայքարը պրոլետարիատի հեղեմոնիայի համար: Ալբանի-հեղափոխական շարժման ուժեղացումը զաղութային և կիսազաղութային յերկիրներում: Կոմկուսակցութեաների բայլելիկացումը և կոմկուսակցութեան հաջողութեանները բանվոր դասակարգի մեծամասնութեանը նվաճելու համար մղվող պայքարում:

Լենինը և Ստալինը հեղափոխական սխտուացիայի մասին՝ իբրև հեղափոխական ճգնաժամի բարձրագույն ձևի: Հեղափոխական սխտուացիան հեղափոխութեան վերածվելու հիմնական պայմանները: Հեղափոխական ճգնաժամի ուղրատունիստական հակադրումը քաղաքական ճգնաժամին: Պրոլետարական հեղափոխութեան որյեկալի նախադրյալները:

Կոմինտերնը ճգնաժամից հեղափոխական ճանապարհով դուրս գալու և պրոլետարիատի դիկտատուրայի համար մղվող պայքարում: Յեղբայրական կոմկուսակցութեաների խնդիրները ճգնաժամից հեղափոխական ճանապարհով դուրս գալու համար մղվող պայքարում բանվորական մասսաներին կազմակերպելու գործում:

Գրականություն

Ստալին, Հալվետություն ՀամԿ (բ) Կ 16-րդ համագումարում, բաժ. I (տես «Լենինիզմի հարցերը»):

Ստալին, Լենինիզմի հարցերը, «Կոմինտերնի VI կոնգրեսի հիմնական պրոլիմները» գլ., Էջ՝ 474—480. «Աջ թեքման մասին ՀամԿ (բ) Կ —ում» § 2—«Տարածայնութեանները Կոմինտերնի գծով», Էջ՝ 555—562:

Сталин, О правом уклоне КП Германии. «Большевик» № 23—24 за 1928 г.

Կոմինտերնի ծրագիրը, Կոմինտերնի VI կոնգրեսի բանաձևերը, II բաժ.: Стенографический отчет, вып. VI, стр. 56—57.

XI пленум НККИ, Тезисы, резолюции и постановления.

ՄԱՐԽԱՆՈՎ, ԿԻԳԿ-ի պատգամավորության հաշվետվությունը 16-րդ կուսհամագումարում:

ՄԱՐԽԱՆՈՎ, ղեկուցում 17-րդ կուսկոնֆերենցիայում (միջադեպի դրության վերաբերող մասը):

Мануилский, Доклад на XI пленуме ИККИ.

«Коммунистический интернационал» ժուրնալը № 9 և 10 (ԿԻԳԿ-ի XI պլենումին նվիրված հոդվածները) և 1931 թ. № 1—2:

Фогараши, К вопросу о госкапитализме, «Коммунистический интернационал» № 8—9 за 1932 г.

ԳՐԴԻԹԵՄԱ. ՊՐՈԼԵՏԱՐԻԱՏԻ ԴԻԿՏԱՏՈՒՐԱՆ

(30 ժԱՄ)

Մարքսի, Ենգելսի, Լենինի ուսմունքը պետության մասին վորպես դասակարգային տիրապետության կազմակերպություն: Բուրժուազիայի տիրապետության բռնի տապալումը և պրոլետարիատի դիկտատուրայի հաստատումը:

Պրոլետարիատի դիկտատուրան պրոլետարական հեղափոխության հիմնական լուսնորակությունն է: Պրոլետարիատի դիկտատուրան պետության հատուկ տիպ է և պրոլետարիատի դասակարգային պայքարի բարձրագույն ձևը: Դասակարգային պայքարի շարունակումը նոր ձևերով պրոլետարիատի դիկտատուրայի որով:

Պրոլետարիատի դիկտատուրայի յերեք հիմնական կողմերը: Լենինը և Ստալինը պրոլետարիատի դիկտատուրայի սխեմայի մասին: Պրոլետարական ղեմնկրատիայի արմատական սարքերությունը բուրժուական ղեմնկրատիայից:

Սոցիալ-Ֆալստական թեորիան պետության վերդասակարգային բնույթի, դասակարգային հակասությունների բխցման և կապիտալիզմի սոցիալիզմի մեջ ներառելու մասին: ՆՍՀՄ-ում պրոլետարիատի դիկտատուրայի ժխտումը

II Խնտերնացիոնալի և հակահեղափոխական տրոցկիզմի կողմից:

Պրոլետարիատի դիկտատուրան գլխավոր հարցն է լենինիզմի մեջ, նրա մեկնակետը, նրա ֆունդամենտը: Գյուղացիական հարցը վորպես պրոլետարիատի դիկտատուրայի ընդհանուր հարցի մաս: «Դիկտատուրայի բարձրագույն սկզբունքը պրոլետարիատի և գյուղացիության դաշինքի պահպանումն է, վորպեսզի պրոլետարիատը կարողանա պահել ղեկավար դերը և պետական իշխանությունը» (Լենին): Պրոլետարիատի վերաբերմունքը գյուղացիության հանդեպ հեղափոխության տարբեր եռապններում:

XVII կուսկոնֆերանսը պրոլետարական պետության հետագա ամրացման խնդիրներին մասին յերկրորդ հնգամյակում: Դասակարգային պայքարը ներկա եռապնում: Պետության մահացման համար պայմաններ նախապատրաստելու նպատակով պրոլետարիատի դիկտատուրան ամրացնելու խնդիրը:

Այլ ոպորտունիզմը պրոլետարիատի դիկտատուրայի մասին: Բուխարինը պետության մասին իրեն «Թաղանթի» «դասակարգերի համագործակցության» համար: «Ձախ» ոպորտունիզմը պրոլետարական պետության դերին մասին ներկա եռապնում (համատարած կոլեկտիվացման շրջաններում խորհուրդները լիկվիդացիայի յենթարկելու առաջարկը):

Դասակարգային պայքարի մարման և կուլյակի սոցիալիզմի մեջ ներառելու բուխարինյան թեորիայի կապը կապիտալիզմի իադաղ ճանապարհով սոցիալիզմի մեջ ներառելու վերաբերյալ II Խնտերնացիոնալի ռեվոլյուցիոնատական թեորիայի հետ: Հակահեղափոխական տրոցկիզմը աշխատավոր գյուղացիության սոցիալիստական վերափոխման անկարելիության մասին: Տրոցկիզմի բուրժուական թեորիան մեկ յերկրում սոցիալիզմ կառուցելու անկարելիության մասին:

Պայքարը յերկու ֆրոնտի վրա՝ ընդդեմ աջ ու «ձախ» ոպորտունիզմի և նրանց նկատմամբ հաշտվողականության:

վորդն պրոլետարիատի դիկտատուրայի ամրացման հիմնական պայման:

Սորհրդային իշխանությունը վորպես պրոլետարիատի դիկտատուրայի պետական ձև: Փարիզյան կոմունան վորպես պրոլետարական դիկտատուրայի առաջին պատմական ձևը: Սորհրդային պետությունը վորպես Փարիզյան կոմունայի փորձի հետագա զարգացումն ու ամրապնդումը:

Սորհրդային պետությունը վորպես ամենից ավելի մասնաշաղկապ և ամենից ավելի դեմոկրատական պետական կազմակերպություն, վորը պրոլետարիատի և աշխատավոր դյուղացիության ղոգման ասպարեզ է հանդիսանում չահադործողների դեմ մղվող պայքարում: Բանվոր դասակարգի դեկավար դերը: Բանվորական և աշխատավորական լայն մասնակցություն պետության կառավարմանը մասնակից դարձնելու խնդիրը: Բյուրոկրատական խեղաթյուրումները պետական ասպարատում և պայքարը նրանց դեմ:

Սորհուրդների խնդիրները ժամանակակից ետապում:

ԽՍՀՄ ընտրողական իրավունքը: Սորհրդային իշխանության օրգանները:

ԽՍՀՄ մեջազգային նշանակությունը: ԽՍՀՄ-ն խորհուրդների համաշխարհային հանրապետության նախա-տիպարն է:

Գրականություն

Լենին, Պետություն և հեղափոխություն, գլ. I, § 1—3, գլ. II, III, V և VI:

Ленин, Пролетарская революция и ренегат Каутский, т. XV, изд. I-е, стр. 447—470.

Ленин, Задачи пролетариата в нашей революции, т. XIV изд. 1-е, стр. 37—38.

Ленин, Детская болезнь „левизны“ в коммунизме, т. XVII, изд. 1-е, стр. 117—118, 135—136.

Ленин, Тезисы и доклады о буржуазной демократии и диктатуре пролетариата, т. XVI.

Ленин, Рабочая партия и крестьянство, Собр. соч., изд. 1-е, т. IX, стр. 263—269.

Ленин, Тезисы об очередных задачах II конгресса Коминтерна, т. XVII. Тезисы по крестьянскому вопросу (сборник Коминтерна в резолюциях).

Կոմիստերնի ծրագիրը, գլ. IV, § 1, 2, 3, 5, 6.

Ստալին, «Լենինի ղմի հարցերը»—Լենինի ղմի հիմունքների մասին, գլ. IV և V:

Ստալին, «Լենինի ղմի հարցերը»—Լենինի ղմի հարցերի շուրջը, գլ. IV: Պրոլետարական հեղափոխությունը և պրոլետարիատի դիկտատուրան, գլ. V: Կուսակցությունը և բանվոր դասակարգը պրոլետարիատի դիկտատուրայի սխառեմում, գլ. VII: Պայքար սոցիալիստական շինարարության հաղթանակի համար:

Ստալին, «Լենինի ղմի հարցերը»—Բանվորա-դյուղացիական կառավարության հարցի շուրջը: Հարցեր և պատասխաններ, գլ. I և V: Գյուղացիական հարցի վերաբերյալ կուսակցության յերեք հիմնական լոզունգների մասին, կուլակության յերեք դասակարգ վերացնելու քաղաքականության հարցի առթիվ:

Ստալին, Սոցիալ-դեմոկրատական թեքումը մեր կուսակցության մեջ: Յեղրափակման խոսքը Համկ (Բ) Կ XV կոնֆերանսում. 1. «Միքանի ընդհանուր հարցերի մասին: Մարքսիզմը ղոգմա չէ, այլ ղործողության դեկավարություն»:

Ստալին, «Լենինի ղմի հարցերը»—Աջ թեքման մասին Համկ (Բ) Կ մեջ, գլ. III, § ա) և բ), «Դասակարգային պայքարի մասին» և «Դասակարգային պայքարի սրման մասին» և դ) «Գյուղացիության մասին»:

Ստալին, «Լենինի ղմի հարցերը»—Հոկտեմբերյան հեղափոխությունը և ռուսական կոմունիստների տակտիկան, գլ. IV:

Սորհուրդների համամիութենական Յ-րդ համադումարի բանաձևն ընկ. Յակովլևիի ղեկուցման առթիվ:

Стецкий, Речь на XVII партконференции.

ԵՐԿ ԹԵՄԱ. ՊՐՈԼԵՏԱՐԱԿԱՆ ՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԱԶ-
ԳԱՅԻՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ (18 ԺԱՄ)

Մարքս—Ենդելս—Լենինը և Ստալինը պրոլետարիատի դասակարգային պայքարի ինտերնացիոնալ բնույթի մասին:

Աղգային հարցի պատմական-դասակարգային դրուժը: Աղգային հարցը կապիտալիզմի որով: Այդպիսի ինքնորոշման իրավունքը և ճնշված ու ճնշող ազգերի պրոլետարիատի խնդիրները:

Աղգային-գաղութային հարցը իմպերիալիզմի և պրոլետարական հեղափոխությունների դարաշրջանում: Աղգային հակառակությունների և աղգային — գաղութային ճնշման հրահայտական սրումն իմպերիալիզմի որով: Աղգային հակառակությունների լուծման անկարելիությունը կապիտալիստական կարգերի շրջանակներում: Առաջավոր յերկիրների պրոլետարական հեղափոխության և գաղութների ժողովուրդների հեղափոխական — ազատադրական շարժման միասնական Փրոնտն իմպերիալիզմի դեմ և պրոլետարական հեղափոխության հաղթանակի համար: Կոմինտերնի ծրագրերը հեղափոխության հիմնական տիպերի մասին: Լենինը և Ստալինը այն մասին, վոր հնարավոր է հետամնաց յերկիրների դարգացման վոչ-կապիտալիստական ուղին առաջավոր յերկիրների հաղթանակած պրոլետարիատի աջակցությամբ:

Սոցիալ-Փաշիզմի՝ իրեն իմպերիալիզմի գլխավոր հենարանի՝ դերը աղգային ստրկացման և ճնշման գործում: Ռե-Լյուքսեմբուրգի, Ռադեկի կիսամենչեկյան սխալները աղգային հարցում և «ձախերի» հակալենինյան սխալները բայլչեկիների շարքերում (Պյատակով, Բուխարին):

Կոմինտերնի պայքարը հակահեղափոխական տրոցկիզմի և աջերի դեմ աղգային-գաղութային հարցում (Ռոյ, Եմբեր Գրո և մյուսները):

ԽՍՀՄ-ն սոցիալիզմ կառուցող ժողովուրդների միություն է: Աղգային հարցի լուծումը Հոկտեմբերյան հեղափոխությամբ: ԽՍՀՄ-ն ազատագրված ժողովուրդների

կամավոր միավորումն է: Դաշնակից հանրապետությունները, ինքնավար հանրապետությունները և ինքնավար մարզերը, աղգային շրջանները:

Պրոլետարիատի սղնությունը Միության հետամնաց ժողովուրդներին նրանց տնտեսական և կուլտուրական աճման գործում: Աղգային հանրապետությունների և մարզերի սոցիալիստական ինդուստրացումը:

Պայքար շահագործման կապիտալիստական ու նախակապիտալիստական ձեերի դեմ և նրանց վոչնչացումը: Դասակարգային պայքարն աղգային հանրապետություններում և մարզերում, դասակարգային և աղգային հակառակությունների ներհյուսումը: Համատարած կոլեկտիվացման և կուլաիւթյան՝ իբրև դասակարգի՝ վերացման ուղիներն աղգային ռայոններում:

Աղգային կուլտուրայի հարցերը: Աղգային կուլտուրայի պրոբլեմը կապիտալիզմի որով: Աղգային կուլտուրայի դարգացման պայմանները պրոլետարիատի դեկտատուրայի որով: Զեով աղգային և բովանդակությամբ սոցիալիստական աղգային կուլտուրաների ստեղծումը:

Յերկրորդ հեղամյակը աղգությունների տնտեսական և կուլտուրական հետամնացության վերացման հեղամյակն է: Աղգային հարցի լուծումը միջաղգային մասշտաբով սոցիալիզմի հաղթանակի ժամանակ:

Մեծապետական շովինիզմը և տեղական նացիոնալիզմը վորպես վերացվող դասակարգերի կողմից մղվող դասակարգային պայքարի հատուկ ձեեր: Մեծապետական շովինիզմի և տեղական նացիոնալիզմի թեքումները: Յերկու Փրոնտով վճռական պայքարի խնդիրը աղգային հարցում—պայքարը նդդեմ մեծապետական թեքման՝ իբրև դլխավոր վտանդի, և ընդդեմ տեղական նացիոնալիզմի:

Գրականություն

Ленин, Национальный вопрос в нашей программе, Собр. соч., т. IV, изд. 1-е.
Ленин, Резолюция по национальному вопросу.

принятая на совещании ЦК с партийными работниками в 1913 г. Резолюция по национальному вопросу, принятая Всероссийской партконференцией 1917 г., т. XIX.

Ленин, О национальной программе РСДРП. Из речи и заключительного слова по программе партии на VIII с'езде партии, т. XIX, стр. 228—235. Критические заметки по национальному вопросу.

О праве наций на самоопределение, особенно гл. 1, 2, 3, 7, 8, 9 и 10.

О национальной гордости великороссов.

О программе мира.

Социалистическая революция и право наций на самоопределение.

Тезисы и речь Ленина по национальному и колониальному вопросам на II конгрессе Коминтерна, стр. 235, 251 и 266—275.

Ստալին, «Լենինի գծի հարցերը»:

Լենինի գծի հիմունքների մասին, գլ. VI—«Ազգային հարցը»:

Արևելյան ժողովուրդների կոմհամալսարանի քաղաքական խնդիրների մասին:

Դարձյալ ազգային հարցի շուրջը (ընկ. Սեմիչի հոդվածի առթիվ):

Կուսակցության 16-րդ համագումարում արած գեկուցումից և յեղրափակման խոսքից, հղ. 804—813, 816—819:

Կոմիստերնի ծրագիրը, գլ. IV, § 8 և 9:

Ռուսաստանի ժողովուրդների իրավունքների դեկլարացիան (1917 թ. նոյեմբերի 2-ին) ՌՍՖՍՀ և ԽՍՀՄ Սահմանադրության մեջ:

Резолюции X и XII с'ездов партии по нацвопросу.

Декларация об образовании СССР (см. Конституции СССР).

6-րդ ԹԵՄԱ. ՅԵՐԿԻ ԻՆԴՈՒՍՏՐԻԱԿԱՆ ՍՈՑԻԱԼԻՍՏԱԿԱՆ ՇԻՆԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԼԾԱԿՆ
Ե (24 ԺԱՄ)

Լենինը և Ստալինը սոցիալիստական ինդուստրացման մասին: Խոշոր մեքենայական ինդուստրիան սոցիալիզմի նյութական հիմքն է: Սոցիալիստական ինդուստրացման ամենաարագ տեմպերի անհրաժեշտությունն ու հնարավորությունը:

Լենինի առաջադրած՝ տեխնիկական-տնտեսական տեսակետից «առաջավոր կապիտալիստական յերկիրներին հասնելու և անցնելու» խնդիրը: «Մենք առաջավոր յերկիրներից հետ ենք մնացել 50—100 տարով: Մենք պետք է այդ տարածությունը կտրենք անցնենք տասը տարում» (Ստալին):

Կուսակցության 16-րդ համագումարը ԽՍՀՄ ինդուստրացման մասին: Ժողովրդական տնտեսության առաջին հնգամյա պլանի հաստատումը 16-րդ Կուսկոնֆերանսի կողմից: Հնգամյակը ինդուստրացման կոնկրետ պլանն է: Կապիտալիստական և սոցիալիստական ինդուստրացումը: Սոցիալիստական ինդուստրացման աղբյուրները:

Ժողովրդական տնտեսության ընդհանուր դերերը սոցիալիստական ինդուստրացման նշանաբանով: Սոցիալիստական արդյունաբերության, հատկապես ծանր ինդուստրիայի զարգացման անհախընթաց տեմպերը: Վոլջ ժողովրդական տնտեսության տեխնիկական վերակառուցման սեփական բազայի ստեղծումը սոցիալիստական խոշոր մեքենայական ինդուստրիայի միջոցով:

Սոցիալիստական ինդուստրիայի նոր ղեկանտների շինարարությունը:

Մետալուրգիական նոր քաղայի—Ուրալ—Կուլնեցկի կոմբինատի ստեղծումն Արևելքում: Նոր արտադրությունների յուրացումը և տեխնիկայի բայլենիկյան տիրապետումը:

Հնգամյակի կատարումը չորս տարում, իսկ արդյունաբերության մի ամբողջ շարք ճյուղերում՝ յերեք և անգամ յերկու ու կես տարում:

ԽՍՀՄ-ի սոցիալիզմի շրջանը թեև կոխել է սոցիալիստական եկոնոմիկայի հիմքի կառուցման ավարտումը: «Այնուամենայնիվ հարցի լիակատար ու անվերադարձ լուծումը սոցիալիզմի ոգտին թե՛ քաղաքում և թե՛ գյուղում:

Ծանր ինդուստրիայի աճումը մեր տնտեսական անկախության հիմքն է: Ինդուստրացումը և ԽՍՀՄ պաշտպանունակության ամրացումը:

Սոցիալիստական ինդուստրիայի դերը գյուղատնտեսության սոցիալիստական վերակառուցման գործում: Սոցիալիստական ինդուստրացումը և ԽՍՀՄ աղբյուրների տնտեսական և կուլտուրական հետամնացության վերացման հիմքն է:

XVII կուսակոնֆերանսը առաջին հնգամյակի արդյունքների մասին:

Կուսակցությունն այս հաջողությունները ձեռք բերեց՝ պայքարելով տրոցկիզմի այն բուրժուական թեորիայի դեմ, թե անհնարին է սոցիալիզմի կառուցումը մեկ յերկրում և անխուսափելի յե կապիտալիզմի ուստավրացիան, այն տրոցկիզմը, վորը ներկայումս դարձել է բուրժուական հակահեղափոխության առաջավոր ջոկատը:

Կուսակցությունն այս հաջողությունները ձեռք բերեց՝ պայքարելով ալ ոպորտունիզմի դեմ, վորի դիժը կայանում էր վոչ միայն սոցիալիստական հարձակման քաղաքականությունը վիժեցնելու, այլև կուլակության և բուրժուական ելեմենտների առաջ ուղղակի նահանջելու մեջ» (17-րդ կուսակոնֆերանսի բանաձևից):

Հնգամյակի չորրորդ, ավարտական տարվա պլանի կատարումը յերկրորդ հնգամյակի հաղթանակների անհրաժեշտ նախադրյալն է: Հնգամյակի չորրորդ տարվա հիմնական դիրքավորումները: Պայքարը ֆաշիզմի, աժուխի և մեքենաշինության համար—1932 թ. արդյունաբերական պլանի արժատական խնդիրն է:

Տրանսպորտի սոցիալիստական վերակառուցումը և պայքար աշխատ—ձմեռային փոխադրումների պլանի կատարման համար:

Ծանր արդյունաբերության զարգացման ներկա տեմպերի ու մակարդակի և վողջ ժողովրդական տնտեսության աճման հիման վրա թեև ու սննդի արդյունաբերության ավելի արագ զարգացման հնարավորությունը:

Համառ և լարված պայքարը տնտեսական ոլանների կատարման համար, վորպես աճման դժվարությունների հաղթանակում, ինդուստրացման արագ տեմպերի իրադրոժման և աշխատավորության նյութական մակարդակի բարձրացման անհրաժեշտ պայման:

Ընկ. Ստալինի վեց պայմանները՝ սոցիալիստական շինարարության խնդիրները հաղթական լուծման բանալին են: Պայքար տեխնիկայի տիրապետման համար:

«Տեխնիկական վերակառուցման շրջանում վճռում է ամեն ինչ» (Ստալին):

Աշխատանքի արտադրողականության բարձրացման, ինքնարժեքի իջեցման, արտադրանքի վորակի բարձրացման առաջադրությունների լրիվ կատարման անհրաժեշտությունը: Տնտեսաշխարհի և ֆինանսական դիսցիպլինայի ամրացումը, խնայողության ուժեղացումը հաստատուն կիրառումը, ներքին ուսուրանքի մորիլիզացիան տնտեսական աշխատանքի կարևորագույն խնդիրներն են:

Կուսակցության ու բանվոր դասակարգի բոլոր ուժերի մորիլիզացիան և սոցիալիստական մրցության ու հարվածականության հետագա ծավալումը պլանի համար պայքարելու ամենաազդեակ լծակներն են:

Գրականություն

Ленин, Речь на VIII съезде советов, Собр. соч., т. XVII, изд. 1-е.

Ленин, Тактика Российской коммунистической партии, Собр. соч., т. XVII, ч. 1, стр. 303—311, изд. 1-е.

Լեճին, Գաղութավորների համառուսաստանյան II համագումարը:

Ленин, Об едином хозяйственном плане, Собр. соч., т. XVI, изд. 1-е.

Ленин, О нашей революции, Собр. соч., т. XVIII, ч. 2, изд. 1-е или т. XVIII, ч. 1-е, изд. 1-е.

Լենին, Ռուսական հեղափոխության 5 տարին, Собр. соч., т. XVIII, ч. 2-я, изд. 1-е կամ XXVII հ.:

Լենին, Յերկ. ժող. XXVII հ., էջ 47—70:

Ստալին, Ճառ տնտեսավարների կոնֆերենցիայում:

Ստալին, ԿԿ-ի քաղաքական հաշվետվությունը և բանաձևերը ՀամԿ (բ) Կ XIV, XV, և XVI համագումարներում:

Ստալին, «Լենինի գծի հարցերը», էջ՝ 507—547, 581—582:

Կուլբիշևի, Ձեկուցումը ՀամԿ (բ) Կ 16-րդ համագումարում:

Մուլոտով, Առաջին հնդամյակի կատարման մասին (գեկուցում ԽՍՀՄ Կենտգործկոմի II սեսիայում):

Մուլոտով, Ձեկուցում XVII կուսկոնֆերանսում, «Առաջին հնդամյակի արդյունքները» բաժինը:

Որջոնիկին, Ձեկուցում XVII կուսկոնֆերանսում:

ՀամԿ (բ) Կ ԿԿ-ի գեկտեմբերյան (1931 թ.) պլենումի բանաձևերը:

7-րդ ԹԵՄԱ. ԳՅՈՒՂԱՑԻՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՄԱՍ-
ՍԱՆՆԵՐԻ ՇՐՋԱԴԱՐՁԸ ՍՈՑԻԱԼԻՋՄԻ ԿՈՂՄԸ ՅԵՎ
ՀԱՄԱՏԱՐԱԾ ԿՈԼԵԿՏԻՎԱՅՄԱՆ ԱՎԱՐՏՈՒՄԸ ՀԻՄՆԱ-
ԿԱՆՈՒՄ ՀՆԳԱՄՅԱԿԻ ՎԵՐՋԻՆ (24 ԺԱՄ)

Մարքսը, Ենգելսը, Լենինը և Ստալինը գյուղատնտեսության զարգացման ուղիների մասին կապիտալիզմի պայմաններում, մանր-ասլրանքային գյուղացիական տնտեսության սոցիալիստական վերակառուցման հնարավորության մասին պրոլետարիատի ղեկավարության ռոլը: Մանր-գյուղացիական տնտեսության սոցիալիստական վերակառուցման պայմանները ԽՍՀՄ-ում—պրոլետարիատի ղեկավարման, հողի ազգայնացումը, սոցիալիստական ինդուստրիայի հզոր զարգացումը, պրոլետարական պետության գեկավարությունն ու ոգնությունը, հենվելով չքավորության վրա և

միջակի հետ դաշինք կապելով կուլակի դեմ պայքարելու Լենինյան լոզունգի իրագործումը: Լենինյան կոոպերատիվ պլանը գյուղատնտեսության սոցիալիստական վերակառուցման ճանապարհն է:

Յերկրի ինդուստրացումը վորպես գյուղատնտեսության սոցիալիստական վերակառուցման հիմունք: Խորհանոտսության շրջանները գյուղատնտեսության վերակառուցման վողնաչարն են և առաջատար ուժը: Խորհանոտսության շրջանները խոշոր գյուղատնտեսության վարման շկոլա յեն կոլտնտեսություններին համար: ՄՏԿ-ները կոլտնտեսային չարժման պրոլետարական դեկավարման լծակն են:

Գյուղացիության հիմնական մասսաների շրջադարձը սոցիալիզմի կողմը: Այդ շրջադարձի նախապատրաստումը կուսակցության ամբողջ նախորդ քաղաքականությունը:

Կուսակցության անցումը՝ կուլակային ելեմենտներին սահմանափակելու և դուրս մղելու քաղաքականությունը, դեպի համատարած կոլեկտիվացման հիման վրա կուլակությունը՝ վորպես դասակարգի վերացնելու քաղաքականությունը:

1931 թվին համատարած կոլեկտիվացման ավարտումը հիմնական հացահատիկային շրջաններում:

Կուսակցության գերեկտիվը 1932—33 թ. համատարած կոլեկտիվացումը ԽՍՀՄ-ի բոլոր մնացած շրջաններում հիմնականում ավարտելու մասին:

Կոլտնտեսական գյուղացիությունը հողագործության կենտրոնական դեմքն է: Կոլտնտեսային-խորհանոտսային շինարարության հիման վրա ԽՍՀՄ-ն դառնում է աշխարհի ամենախոշոր հողագործության յերկիրը: Հացահատիկային պրոդլեմի լուծումը: Հումքային և անասնապահական պրոդլեմի լուծման խնդիրները:

Յերկրի դասակարգային ուժերի փոխհարաբերության արմատական փոփոխումը կոլեկտիվացման հաջող ծավալման և կուլակության՝ վորպես դասակարգի՝ վերացման պրոցեսում:

Կոլտնտեսական դյուղացիությունը խորհրդային իշխանության հենարանն է դյուղում :

Կոլտնտեսային շարժման մեծագույն հաղթանակները վորպես արդյունք դասակարգային թշնամիների և նրանց՝ մեր կուսակցություն մեջ յեզած դործկալների դեմ մղվող անխնա պայքարի : Դասակարգային պայքարի նոր ձևերը կոլտնտեսությունների ներսում : Դասակարգային պայքարի տարրերի զրահորումը կոլտնտեսությունների ներսում : 1931 թ. հացամթերումների դասերը : Պոկոդական տնտեսներն առանձին խորհանտեսություններում : «Սոյուզախար»-ի և «Ջերնոտբետի» խորհանտեսությունների դասերը :

Կուսակցության անհաշտ պայքարը յերկու Ֆրոնտի վրա : Այլ ոպորտունիզմը կուլակություն ագենտուրան և կուսակցության ներսում : Այլերի հայացքների աղակցությունը Կոնդրատյովի վնասարարական թեորիայի հետ : Կուլակի՝ սոցիալիզմի մեջ ներաճելու, դասակարգային պայքարի մարման և ինքահոսի ալ ոպորտունիստական «թեորիաները» : Այլերի պայքարը կոլեկտիվացման դեմ, անհատական տնտեսության ամրացման և զարգացման համար, կոլտնտեսությունների տնտեսական-կազմակերպչական ամրացման դեմ : Այլ ոպորտունիզմը զլխավոր վտանգն է տվյալ ետապում : «Չախ» սխալները կոլտնտեսային շարժման մեջ իրրև հակահեղափոխական տրոցկիզմի ղեցիղիվներ, վորոնք տանում են դեպի բանվոր դասակարգի և դյուղացիության դաշինքի վլմեցումը : «Չախ» խոտորոգներն ոգնում են ալ ոպորտունիստներին : Համատարած կոլեկտիվացման արագ ավարտման պատրվակով կոլեկտիվացման ուղղած թվերի յետևից ընկնելու, դյուղատնտեսական արտելի ձևի վրայով թոխիջի վործներ անելու, «կամավորության» սկզբունքը խախտելու դեմ պայքարի անհրաժեշտությունը : «Չախ» խոտորումները անասունների հանրայնացման բնագավառում : Հետագա անհաշտ պայքարը յերկու Ֆրոնտի վրա, վորպես կոլեկտիվացման հաջողությունների անհրաժեշտ պայքար :

Գրականություն

Энгельс, Крестьянский вопрос.

Энгельс, Политическое завещание.

Լենին, Կոսպիացիայի մասին, հատ. XXVII:

Ленин, Резолюция VIII с'езда партии об отношении к среднему крестьянству, т. XVI, стр. 158—161, изд. 1-е; речи на II Всесоюзном с'езде коммунистической организации Востока и на I с'езде земельных коммун и сельскохозяйственных артелей, стр. 381, 400.

Ленин, Доклад о продналоге на Всероссийской конференции В.П. (6), т. XVIII, стр. 236—248, изд. 1-е, Заключительное слово на X с'езде РКП (6), стр. 135—139.

Ленин, Заключительное слово по докладу на XI с'езде партии, т. XVIII, ч. 2, стр. 26—34, изд. 1-е.

Ստալին, «Լենինիզմի հարցերը» :

Ստալին, Հացի Ֆրոնտում :

Ստալին, Մեծ բեկման ցարին, III բաժին :

Ստալին, Ճառ մարքսիստ-աղբարագետների համադումարում :

Ստալին, Կուլակություն իրրև դասակարգ՝ վերացնելու քաղաքականության հարցի լուծիվ :

Ստալին, Պատասխան ընկեր կոլտնտեսականներին :

Ստալին, Հաշվետվություն 16-րդ կուսամագումարին, ԳԼ. II, բաժ. IV և V :

Յակովլևիվ, Ջեկուցումներ 16-րդ կուսամագումարին և ԽՍՀՄ Նորհուրդների VI համագումարին :

ՀամԿ (բ) Կ ԿԿ-ի 1931 թ. հունիսյան սլենումի բանաձևը «Գարնանացանի կամպանիայի և բերքահավաքի կամպանիայի մասին» : ԿԿ-ի վերջումները կոլտնտեսային շինարարության մասին :

Ց-ԴԴ ԹԵՄԱ. ԸՆԿ. ՍՏԱԼԻՆԻ ՎԵՑ ՊԱՏՄԱԿԱՆ ՊԱՅ-
ՄԱՆՆԵՐԸ ՍՈՑԻԱԼԻՍՏԱԿԱՆ ՇԻՆԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ
ԽՆԴԻՐՆԵՐԻ ՀԱՂԹԱԿԱՆ ԼՈՒԾՄԱՆ ԲԱՆԱԼԻՆ ԵՆ
(20 ժԱՄ)

Մարքսը, Ենդելը, Լենինը և Ստալինը աշխատանքի նկատմամբ կոմունիստական վերաբերմունքի մասին :

Աշխատանքի արտադրողականության անընդհատ աճումը սոցիալիստական շինարարության հետագա ծավալման համար մեր կողմից մղվող պայքարի կենտրոնական ողակն է :

Պայքարը աշխատանքի արտադրողականության բարձրացման և սոցիալիստական կարգապահության դաստիարակման համար դասակարգային պայքարի ֆրոնտն է : Կապիտալիզմի մնացորդների դեմ պայքարելու խնդիրը, նրանց դեմ, ովքեր սոցիալիստական ձեռնարկությունն են դալիս «ավելի մեծ պատառ պոկելու և ծլկելու» համար (Ստալին) :

Ընկ. Ստալինի վեց պատմական պայմանները վորպես աշխատանքի արտադրողականության բարձրացման և այդ հիման վրա սոցիալիստական կուտակման աղբյուրներն ընդարձակման համար բալլչելիկորեն պայքարելու ծավալուն ծրագիր, վորպես մեր աշխատանքի վորակական և քանակական ցույցանիշների հետագա բարելավումն ու սոցիալիստական շինարարության տեմպերի հետագա արագացումը հետապնդող միջոցառումների ամբողջական, միասնական պիտոն :

Ընկ. Ստալինի առաջին պայմանը. «կազմակերպված ձևով հավաքագրել բանվորական ուժը կոլտնտեսությունների հետ պայմանագրեր կնքելու կարգով, մեքենայացնել աշխատանքը» : Կուսակցության ծրագիրը բանվորական ուժի ճիշտ բաշխման և վերաբաշխման մասին, վորպես ԽՍՀՄ Ժողովրդական տնտեսությունից դարգացման պայման :

Նոր պայմանները մեր ձեռնարկությունները բանվորական ուժով ապահովելու գործում : Արդյունաբերությունից համար բանվորների կազմակերպված հավաքագրում կատարելու պրակտիկան տնտեսական կազմակերպությունների կողմից կոլտնտեսությունների և կոլտնտեսականների հետ պայմանագրեր կնքելու միջոցով : Աշխատանքի ամենից ավելի ծանր պրոցեսներն մեքենայացմանն անցնելը : Ընկ. Ստալինի այս ցուցումի իրացման պրակտիկան : Խնդաթյունները բանվորական ուժի հավաքագրման բնագավառում : Բանվորական ուժի կազմակերպված հավաքագրման համար հետագայում պայքարելու խնդիրները :

Ընկ. Ստալինի յերկրորդ պայմանը. «վերացնել բանվորական ուժի հոսունությունը, վոչնչացնել հավասարեցումը, ճիշտ կազմակերպել աշխատավարձը, բարելավել բանվորների կենցաղային պայմանները» :

Բանվորական ուժի հոսունությունը վորպես արդյունաշխատավարձի վոչ-ճիշտ կազմակերպման, վոչ-ճիշտ տարիֆային սխտեմի, «ձախ» հավասարեցման : Մարքսը և Լենինը աշխատանքի վարձատրման մասին սոցիալիզմի որով : Հավասարեցման մանր-րորժուական ելությունը : Բանվորների առաջատար խմբերին՝ առաջնացման, աշխատավարձի բարձրացման միջոցով ձեռնարկությունն ու ցեխին ամրացնելու խնդիրը : Հավասարեցման վերացումը վորպես ստիմուլ՝ անվորակ բանվորներին վորակյալների շարքը փոխադրելու համար :

Արդյունաբերությունից առաջատար ճյուղերում աշխատանքի բարձրագույն վարձատրման ապահովումը : Պայքար կուսակցության քաղաքականությունից խեղաթյուրումների դեմ աշխատավարձի բնագավառում, խեղաթյուրումներ, վորոնք խզում են առաջացնում աշխատավարձի աճման և աշխատանքի արտադրողականության բարձրացման միջև : Նոր տարիֆային ռեֆորմի համար մղվող պայքարի արդյունքները :

ՀԱՄԿԻՍ-ի նախագահություն և Ծանր արդյունաբերությունից Ժողկոմատի վորոշումը խոտանի և պարապուրդների վարձատրման պրակտիկան փոխելու մասին :

Ընկ. Ստալինի յերրորդ պայմանը. «վերացնել դիմադրկությունը, բարելավել աշխատանքի կազմակերպումը, ճիշտ դասավորել ուժերը ձեռնարկությունում» :

Դիմադրկությունը, այդ վորևե պատասխանատվության բացակայություն և հանձնարարված աշխատանքի, մեխանիզմների, դադդյահների, գործիքների նկատմամբ : Դիմադրկության դեմ մղվող պայքարի առաջին արդյունքները :

Դիմադրկության վերացումը աշխատանքի մեջ, աշխատանքի ճիշտ կազմակերպում ստեղծելը աշխատանքի արտադրողականությունից բարձրացման և արտադրանքի վորակի

լաւացման պայմաններն են : Պայքար սոցիալիստական կարգապահութեան համար, աշխատանքի նոր, սոցիալիստական ձևերի համար :

Տեխնիկական նորմալութեամբ աշխատանքի ճիշտ կազմակերպման և ներգործարանային պլանավորման հիմքն է : Վարպետի և բրիգադավարի ղեկավար դերի ապահովումը ձեռնարկութեամբ :

Ընկ. Ստալինի չորրորդ պայմանը. «Աշխատել, վորպես-պի ԽՍՀՄ բանվոր դասակարգն ունենա իր սեփական արտադրական տեխնիկական ինտելիգենցիան» :

Սոցիալիստական տնտեսութեան հսկայական աճումը, նոր արդյունաբերական շրջանների ստեղծումը և ճարտարապետ-տեխնիկական ուժերի անհրաժեշտ պահանջը :

Ուրալում, Սիբիրում, Միջին Ասիայում ճարտարապետ-տեխնիկական կադրերի պատրաստման ոճախները միամբողջ սխեմայով ստեղծելու անհրաժեշտութեամբ : Պայքար նոր մասնագետների վորակի համար :

Բանվոր դասակարգից արտադրական-տեխնիկական ինտելիգենցիա պատրաստելու ուղիները : Բարձրագույն և միջնակարգ տեխնիկական կրթութեան ցանցի ընդարձակումը : Տեխնիկական ԲՏՈՒՀ-երի և ԲՈՒՀ-երի ցանցի աճումը : Հարմարաւորումների առաջնությունը ղեկավար աշխատանքի :

Ընկ. Ստալինի հինգերորդ պայմանը. «Փոխել վերաբերմունքը հին չկրթյալ ճարտարապետ-տեխնիկական ուժերի նկատմամբ, ավելի մեծ ուշադրութեամբ և հոգածութեամբ ցուցաբերել նրանց հաղեպ, ավելի համարձակ նրանց աշխատանքի ներգրավել» : Հին արտադրական-տեխնիկական ինտելիգենցիայի զգալի մասի շրջադարձը խորհրդային իշխանութեան կողմը : Այդ շրջադարձի պատճառները : Համկ (բ) Կ ծրագիրը հին տեխնիկական կադրերի ուղղորդման խնդիրների մասին : Այս հարցում կուսակցութեան քաղաքականութեան խեղաթուրումների դեմ վճռարար պայքարելու խնդիրը (ԿԿ-ի վորոշումը Արդյունաբերական ախպարի խորհրդի մասին) :

Ընկ. Ստալինի վեցերորդ պայմանը. «Արմատացնել և

ամրացնել տնտեսաշխարհը, ավելացնել ներարդյունաբերական կուտակումը» :

Կուտակման հին արդյունների (թեթև արդյունաբերութեան, գյուղատնտեսութեան, բյուրեղային կուտակումների) անբավարար լինելը արդյունաբերութեան և տրանսպորտի վերակառուցման համար : Կուտակման հին արդյունների ուժեղացման և ծավալման հետ միասին անհրաժեշտ է կուտակումներ կատարել ծանր արդյունաբերութեան և ամենից առաջ մեքենայնութեան ներսում : Անտեսակալութեան դեմ պայքարելու, միանձնյա ղեկավարութեան ուժեղացնելու և տնտեսաշխարհը ամրացնելու խնդիրները :

Տնտեսաշխարհը վորպես տնտեսական ղեկավարութեան հիմնական մեթոդ, ձեռնարկութեան և ցեխերի տնտեսական փոխհարաբերութեան հիմնական ձև : Տնտեսաշխարհը և պլանը :

Անհրաժեշտ է պայքարել կուսակցութեան հստակ գծի համար տնտեսաշխարհի հարցերում, մեկ կողմից՝ ընդդէմ տնտեսաշխարհի սկզբունքի բուրժուական խեղաթուրման, մյուս կողմից՝ ընդդէմ նրա «ձախ» անտեսման :

Տնտեսաշխարհը և աշխատանքի սոցիալիստական ձևերի զարգացումը :

Տնտեսաշխարհային բրիգադը սոցմրցման և հարմարաւորութեան նոր, բարձրագույն ձևն է : Հերթափոխային-հանդիպական պլանը :

«Նոր ձևով աշխատել, նոր ձևով ղեկավարել» : Նոր ձևով աշխատելու հիմնական սկզբունքն է՝ «ընդհանուր» ղեկավարութեան անցնել կոնկրետ ղեկավարութեան, վորը հիմնված է գործի մեջ թափանցելու վրա :

Ընկ. Ստալինի վեց պայմանները մեր տնտեսական հաղթանակների հիմքն են, անդադարաւոր սոցիալիստական հասարակութեան կառուցման համաշխարհային - պատմական խնդիրների հաղթական լուծման բանալին :

Ленин, Великий почин, Соч., т. XVI, изд. 1 е.

Ленин, Как организовать соревнование,

Ленин, Детская болезнь «левизны» в коммунизме, Соч., т. XXV, изд. 2 е и 3 е, стр. 195.

Ստալին, Նոր պայմաններ—նոր խնդիրներ և ճառ տնտեսավարների կոնֆերանսում :

Մոլոտով և Կուլքիշեվ, Զեկուցումներ 17-րդ կուսկոնֆերանսում (Համապատասխան տեղերը) :

Постишев, Речь на XVII партконференции.

9-րդ ԹԵՄԱ. ԿՈՒՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԿԱԶՄԱ-ԿԵՐՊԱԿԱՆ - ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԱՄՐԱՑՈՒՄԸ (18 ԺԱՄ.)

Կոլտնտեսությունների սոցիալական բնույթը : Կոլտնտեսությունները վորպես, սոցիալիստական տիպի ձևոնարկություններ : Կոլտնտեսությունների տարբերությունը հետևողական—սոցիալիստական տիպի ձևոնարկություններից :

Արտելը կոլտնտեսությունների հիմնական ձևն է տվյալ ետապում : Կոլտնտեսային շինարարության արտելային ստադիայի վրայից թուլանալ անթույլատրելիությունը : Արտելի ամրացման և զարգացման խնդիրը : Արտելը խոշոր սոցիալիստական տնտեսության չկողմնակց :

ԿԿ-ի 1932 թ. փետրվարի 4-ի և մարտի 26-ի վորոշումների նշանակությունը կոլտնտեսությունների տնտեսական—կազմակերպական ամրացման գործում :

Դասակարգային պայքարի ելեմենտների առկայությունը կոլտնտեսություններում և նրա տարբերությունը արտադրատնտեսային դասակարգային պայքարից : «Արտելում չի առկարտվում, այլ լուի սկսվում է նոր հասարակական դիսոնանսի ստեղծման գործը, դյուրացրիններին սոցիալիստական շինարարությունը սովորեցնելու գործը» (XVI կուսհամագումար) : Խնդիրվողուստական տրամադրությունների և սեփականատիրական տնտեսողների մնացորդները կոլտնտեսություններում :

Կոլտնտեսություններն իդեալականացնելու և կոլտնտեսարժան պրոլետարական ղեկավարությունը թուլացնելու անթույլատրելիությունը : 1931 թ. հացամթերումների դասերը, պոկոդական և կուլակային տրամադրությունների առկայությունն առանձին կոլտնտեսություններում : Հավասարեցման տնտեսողներն առանձին կոլտնտեսություններում :

Կոլտնտեսությունների տնտեսական—կազմակերպական ամրացումը կոլտնտեսարարության կենտրոնական խնդիրն է մոտակա տարիների ընթացքում :

Աշխատանքի բարձր արտադրողականության համար պայքարելը կոլտնտեսությունների տնտեսական — կազմակերպական ամրացման հիմքն է : Կոլտնտեսությունների տնտեսական—կազմակերպական ամրացումը և կոլտնտեսականների սոցիալիստական վերադաստիարակման խնդիրները :

Գործառնալարձի արմատացումը և նրա ձևերը չափից դուրս բարդացնելու անթույլատրելիությունը : Յեկամուտների բաշխումը կոլտնտեսություններում ըստ միավաճ աշխատանքի քանակի և վորակի, վորպես աշխատանքի արտադրողականության և աշխատանքային կարգադասությունների բարձրացման պայման :

Կոլտնտեսային բրիգադը կոլտնտեսային արտադրությունը նոր բարձրության հանելու հիմնական լծակն է : Մըլուտական բրիգադները կազմակերպումը : Բրիգադների կառուցման արտադրական սկզբունքը : Բրիգադառնալի դերը : Կուսակցական ազդեցության ամրացումը բրիգադում : Կոլտնտեսային ակտիվի դաստիարակումն ու առաջնությունը : Կոլտնտեսային կադրերի ստեղծումը :

Դաշտային աշխատանքներում ձիու աշխատանքը տրակտորի հետ պուլակցելու անհրաժեշտությունը : Զիերի վորակի լավացումը և վերարտադրությունը, պատշաճ կերպով և խնամոտ վերաբերմունքի կազմակերպումը ձիունկատմամբ : Վճռական պայքար ձիու քարչողական ուժի թեթևադասումն դեմ կոլտնտեսարժան տվյալ ստադիայում :

Համկ (բ) Կ ԿԿ-ի մայիսի 27-ի և ԽՍՀՄ Կենտրոնականի մայիսի 30-ի վորոշումը ձեռքի հոտի պահպանման և զարգացման մասին:

Ընկ. Ստալինի վեց պայմանների կիրառումը կոլտնտեսային արտադրության ճիշտ կազմակերպման բանալին է: Սոցմրցման և հարվածայնության ծավալումը բրիգադների միջև և բրիգադների ներսում:

Բարձրագույն քայլին անասնապահական ֆերմաների կազմակերպումը կոլտնտեսությունների կազմակերպական-տնտեսական ամրացման կարևորագույն բաղկացուցիչ մասն է:

Պայքար կոլտնտեսություններում բերքատվության բաժանումն համար:

Խորհրդատեսությունների և ՄՏԿ-ների դերը կոլտնտեսությունների կազմակերպական - տնտեսական ամրացման գործում: ՄՏԿ-ն կոլտնտեսությունների կազմակերպական-տնտեսական ամրացման և հետագա սոցիալիստական աճման հիմնական լծակն է:

Կոլտնտեսային առևտրի զարգացումը հացամթերումների ու անասնամթերումների մասին Համկ (բ) Կ ԿԿ-ի և Ժողկոմխորհի մայիսի 6-ի ու 10-ի, առևտրի զարգացման կարգի մասին ԽՍՀՄ Կենտրոնականի մայիսի 20-ի վորոշումների հիման վրա: Կուսակցության ԿԿ-ի և կառավարության վորոշումները սոցիալիստական գյուղատնտեսության հաղթանակների արդյունք են և կոլտնտեսությունների կազմակերպական - տնտեսական ամրացման ու աշխատավորության մատակարարման բարելավման լծակը: Կոլտնտեսական առևտրի դերը կոլտնտեսությունների կազմակերպական-տնտեսական ամրացման գործում:

Անհատ պայքարն ուղորդող ստանդարտական խնդրությունների դեմ կոլտնտեսարժման ասպարիզում, կոլտնտեսությունների կազմակերպական-տնտեսական ամրացման հիմնական պայմանն է: Պայքար ընդդեմ տվյալ ետալի գլխավոր վտանգ աջ ուղորդողի վորը տնտեսավարման բուրժուա-

կան և մանր - բուրժուական մեթոդների արմատացումով վիժեցնում և կոլտնտեսային արտադրությունը, ընդդեմ «ձախ» ուղորդողի վորը կոլեկտիվացման ուղղությամբ կոտների հետևից ընկնելով, մերկապարանոց վարչարարություն, անասնների հարկադրական համայնացմամբ և այլ միջոցներով անտեսում և կոլտնտեսությունների կազմակերպական - տնտեսական ամրացումը:

Գրականություն

Ստալին, «Լենինի գիտնականության հարցերը»—ԽՍՀՄ ագրարային բաղկացումության հարցերի շուրջը, գլ. V «Կոլտնտեսությունների բնույթը»:

Ստալին, «Գլխավորումը հաշվողություններից և Համկ Կ (բ) Կ 16-րդ համագումարում տված գեղուցման II բաժինը, § V:

Яковлев, О колхозном строительстве, гл. I, II, IV и VI.

Համկ (բ) Կ ԿԿ-ի վորոշումները—1931 թ. ոգոստոսի 2-ի վորոշումը «Կոլեկտիվացման տեմպերի և կոլտնտեսարժման խնդիրների մասին», 1932 թ. փետրվարի 4-ի, մարտի 26-ի, մայիսի 6-ի և 10-ի վորոշումները:

XVII կուսկոնֆերանսի բանաձևը յերկրորդ հնգամյակի մասին (կոլտնտեսարժման վերաբերող մասերը):

10-ԲԴ ԹԵՄԱ. ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ ԱՌԵՎՏՈՒՐԸ (20 ԺԱՄ)

Լենինը և Ստալինը անցման շրջանի առևտրի մասին: Խորհրդային առևտուրը և նրա տարբերությունը մասնավոր առևտրից: Առևտրի դերը նեպի տարբեր ետալներում: Խորհրդային առևտուրը ժամանակակից եռապում: Խորհրդային առևտրի ծավալումը՝ ԽՍՀՄ-ի տնտեսության մեջ սոցիալիստական հատվածի բացարձակ գերակշռման բաղադրի վրա:

XVII կուսկոնֆերանսը ապրանքների նորմավորված բաղթողման վերացումը և կենտրոնացված բաշխման սիս-

տեմը ծավալուն խորհրդային առևտրով փոխարինելու գործը նախապատրաստելու մասին :

Ապրանքաշրջանառութեան առաջնակարգ նշանակութիւնը ժամանակակից ետապում վողջ ժողովրդական տնտեսութեան վերելքի բայելելիկան տեմպերն ապահովելու և քաղաքի ու գյուղի լայն մասսաների լայն նպատման ապրանքների պահանջներն ավելի լայն բավարարելու տեսակետից : Խորհրդային առևտրի գերը մեր տնտեսութեան մեջ յեղած , բայց դեռ ամենևին չողտազործված ներքին ուսուրանների հայտարեման գործում , ռեսուրսներ , վորոնք նպաստում են սոցիալիստական տնտեսութեան պատվանդանի ամրացմանը :

Համկ (բ) Կ հոկտեմբերյան պլենումը սպառնալիցայի ու Մատփողիմատի առևտրական ցանցի ընդարձակման , թեթև արդյունաբերութեան միավորումների , խորհտնտեսութիւնների , կոլտնտեսութիւնների և արդյունաբերական կոոպերացիայի մանրածախ առևտրի ծավալման մասին :

Առաջին հնգամյակի կատարման հետևանքով արդյունաբերական ապրանքների և գյուղատնտեսական մթերքների արտադրութեան անումը , վորպես ապրանքաշրջանառութեան հետագա զարգացումն ապահովող պայման :

Կոլտնտեսական առևտրի մասին Համկ (բ) ԿԿ-ի և ԽՍՀՄ Ժողկոմխորհի մայիսի 6-ի ու 10-ի վորոշումների նշանակութիւնը խորհրդային առևտրի հետևողական և յազմակողմանի զարգացման գործում : Կոլտնտեսային առևտուրը խորհրդային առևտրի կարևորագույն ողակն և : Կոլտնտեսութիւնների , կոլտնտեսականների և մենատնտես աշխատավոր գյուղացիների առևտրի ծավալումը բոլորովին աշխտնտեսական բաղայի վրա , քան նեպի սկզբնական շրջանում : Կոլտնտեսային առևտուրը քաղաքի և գյուղի աշխատավորութեան լայն մասսաներին գյուղատնտեսական մթերքների մատակարարումն ավելացնելու ուղին և :

Կոլտնտեսային առևտրի գերը կոլտնտեսութիւնների կազմակերպական-տնտեսական ամրացման և կոլտնտեսականների սոցիալիստական վերադաստիարակման գործում :

Կոլտնտեսային առևտրի ծավալումը պետական մթերութեան գույքնաթղի և նրանց հետ գույքակցված : Կոլտնտեսութիւնների , կոլտնտեսականների և մենատնտես աշխատավոր գյուղացիների՝ սեփական արտադրութեան մթերքների վաճառքը պետական մթերութեանի պլանն անպայման կատարած լինելու պայմանով :

Կոլտնտեսութիւնների , կոլտնտեսականների և մենատնտես աշխատավոր գյուղացիների առևտուրը շուկայում կազմվող գներով , իսկ կոլտնտեսային միավորումների առևտուրը պետառևտրի վաճառքի միջին գներից վոչ բարձր գներով ապահովելու խնդիրը :

Կուսակցական , խորհրդային արհեստակցական , կոլտնտեսային և կոոպերատիվ կազմակերպութիւնների խնդիրները խորհրդային առևտրի ծավալման գործում : Պայքար ինքնահոսի դեմ :

Արդյունաբերական ապրանքների ֆոնդերն ավելացնելու անհրաժեշտութիւնը խորհրդային առևտրի զարգացման համար : Լայն ապրուման ապրանքների արտադրութեան ավելացումը վոչ միայն արդյունաբերական կոոպերացիայի , սնդի և թեթև արդյունաբերութեան , այլև անտառային ու ծանր արդյունաբերութեան կողմից :

Պլանային ներդրութիւնը ապրանքաշրջանառութեան զարգացման վրա և պայքար խորհրդային առևտրի զարգացման մեջ բյուրոկրատական շրջանակներ հաստատելու փորձերի դեմ :

Վերադնորդներին և սպեկուլյանտներին վոչնչացնելու , մասնավոր առևտրականներին խանութներ և կրպակներ բացել թույլ չտալու անհրաժեշտութիւնը :

Խորհրդային առևտրի զարգացումը և խորհրդային ուրու ամրացումը : Սոցիալիստական շինարարութեան տվյալ ետապում դրամի դերի մահանալու «ճախ ֆրադայի» հակաբայելելիկան բնութիւնը :

Ընկ . Ստալինի վեց պայմանների հիման վրա վողջ խորհրդային առևտրի սիստեմի և մատակարարման որդանների հետագա վերակառուցման խնդիրը :

Կոոպերացիան և նրա դերը ներկա ետապում:

Կուսակցութեան պայքարն աջ ուղիորդողի դեմ խորհրդային առևտրի ասպարիզում, իբրև տվյալ ետապի գլխավոր վտանգը—ընդդեմ նեպոստական վոգուս կոոպերացիայի մեջ, ընդդեմ մասնավորի ձեռքերն արձակելու և պետական մթերոմաները թուլացնելու փորձերի, ընդդեմ տվյալ ետապում խորհրդային առևտրի «ձախ» թերադնահատման, ընդդեմ խորհրդային առևտուրն ուղիղ մթերափոխանակմամբ փոխարինելու փորձերի:

ԽՍՀՄ տնտեսական ինքնուրույնութեան ամրացումը և արտաքին առևտրի խնդիրները: Արտաքին առևտրի մոնոպոլիան: Եքսպորտի և իմպորտի բնույթը տվյալ ետապում: Կապիտալիստական յերկիրների պայքարը ԽՍՀՄ-ի դեմ համաշխարհային առևտրի ասպարիզում, ԽՍՀՄ-ի տնտեսակարար կշռի ավելացման և կապիտալիզմի ընդհանուր ճգնաժամի խորացման կապակցութեամբ:

Գրականութիւն

Լենին, Պարենհարիի մասին:

Լենին, Կոոպերացիայի մասին:

Լենին, Վոսկու նշանակութեան մասին այժմ ու սոցիալիզմի հաղթանակից հետո, Յերկ. հ. XXVII:

Լենին, Զեկուցում և յեզրափակման խոսք XI կուսհամագումարում, Յերկ. հ. XXVII:

Ստալին, Աջ թերման մասին Համկ(բ)կ-ում, «Լենինիդի հարցերը»:

Ստալին, Հացի ֆրոնտում, «Լենինիդի հարցերը»:

Ստալին, Զեկուցում կուսակցութեան 16-րդ համագումարում (առևտրին վերաբերյալ մասը), «Լենինիդի հարցերը»:

Համկ(բ)կ Կկ-ի դեկտեմբերյան պլենումի վորոշումը և ընկ. ընկ. Զեկնակու և Զեմլյաչկայի զեկուցումները:

Կկ-ի, Ժողկոմխորհի և Յնտրոսոյուզի 1931 թ. մայիսի 12-ի դիմումը:

Կկ-ի հոկտեմբերյան (1931 թ.) պլենումի վորոշումը:

17-րդ կուսկոնֆերանսի վորոշումները:

Ընկ. ընկ. Միկոյանի և Լյուբիմովի յեկույթները 17-րդ կուսկոնֆերանսում:

Ընկ. Մոլոտովի յեկույթը պրոֆմիությունների IX համագումարում:

Համկ(բ)կ Կկ-ի և Ժողկոմխորհի 1932 թ. մայիսի 6-ի և 10-ի վորոշումները «1932 թ. հացամթերման և անասնամթերման պլանի մասին»:

ԽՍՀՄ Կնտոգործկոմի և Ժողկոմխորհի մայիսի 20-ի վորոշումը «Առևտրի կատարման կարգի մասին»:

11-րդ ԹԵՄԱ. ՊՐՈՖՄԻՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ԿՈՄՈՒՆԻՉՄԻ
ԴՊՐՈՑ ԵՆ (12 ԺԱՄ)

Պրոֆմիությունների դերն ու նշանակութիւնը պրոլետարական պետութեան մեջ: Պրոֆմիությունները կոմունիզմի դպրոց են:

Պրոֆմիությունները վորպես ամենալայնը պրոլետարիատի մասսայական կազմակերպութիւններեց, վոր ընդգրկում են ամբողջ բանվոր դասակարգին: Պրոֆմիությունները կարեւորագույն լծակն են պրոլետարիատի դիկտատուրայի ստեղծում և բացառիկ դեր են խաղում սոցիալիզմի կառուցման համար մղվող պայքարում:

Պրոֆմիությունների խնդիրները, ծավալուն սոցիալիստական հարձակման և դասակարգային թշնամու դիմադրութեան սրման շրջանում: Պրոֆմիությունների աշխատանքի արժատական վերակառուցման անհրաժեշտութիւնը և այդ վերակառուցման ելութիւնը:

Պրոֆմիությունների աջ ուղիորդողի տնտեսական ղեկավարութեան լիակատար իդեական և կազմակերպական ջախջախումը, ղեկավարութիւն, վոր փորձում էր պրոֆմիությունները հակադրել կուսակցութեանը, պրոֆչարթումը մղում էր տրեկյունիտիզմի և ասպաղաղապահութեան ուղին, ձգտում էր բանվոր դասակարգին զինաթափ անել դա-

սակարդային պայքարի սրման պայմաններում, — այդ Զախ-
Ջախումը պրոֆմիությունները աշխատանքի հաջող վերակա-
ռուցման վճռական պայմանն է :

Պրոֆմիությունների աճումն ու նվաճումները անցած
չըջանում : Բանվոր դասակարգի նյութական և կուլտուրա-
կան մակարդակի աճումը : Սոցիալիստական մրցության և
հարվածայնության բուռն աճումը : «Աշխատանքը պատվի
գործ է, փառքի գործ է, արիության և հերոսության գործ
է» : Սոցմրցման բարձրացումը նոր աստիճանի վրա, նրա
բարձրագույն ձևերի աճումը : Տնտհաշվարկային բրիգադ-
ները : Հանդիպական և հերթափոխային-հանդիպական
պլանը :

Պրոֆմիությունների փոքրացումը վորպես կարևորա-
գույն ետապ պրոֆմիությունների՝ «յերեսով դեպի արտա-
դրություն» չըջադարձում : Ստորին պրոֆկազմակերպու-
թյունների, կենտրոնական կոմիտեների և միջմիութենական
միավորումների խնդիրները :

Պրոֆմիությունների IX համագումարը աշխատանքի
հանդեպ սոցիալիստական վերաբերմունք դաստիարակելու,
նոր կարգապահության, դասակարգային թշնամի աղբեցու-
թյունների դեմ պայքարելու մասին, իբրև պրոֆմիություն-
ների ներկա ետապի կենտրոնական խնդիրների : Ընկ. Կազա-
նովիչը պրոֆմիությունների աշխատանքի հիմնական ողակ-
ների մասին ներկա ետապում :

Սոցիալիստական մրցությունն է՛լ ավելի զարդացնելու
և սոցիալիստական մրցության ղեկավարության վորակը
բարելավելու խնդիրը :

Արտադրության բոլոր բնագավառներում ընկ. Ստալինի
վեց պայմանների իրական կենսադրժման համար պայքարե-
լը պրոֆմիությունների աշխատանքի կորիզն է :

Հավաքական պայմանագիրը և նրա նշանակութունը :
Հավաքական պայմանագրերի պարտավորությունների յեր-
կուտեք լինելը : Արտադրական խորհրդակցությունները
սոցմրցման և հարվածայնության ղեկավարման շտաբներն
են : Ուժեղացնել կազմակերպված մասնակցությունը բանվոր

դասակարգի նյութական դրության բարելավման և հատկա-
պես մատակարարման բարելավման համար մղվող պայքա-
րում, — դա պրոֆմիությունների կարևորագույն խնդիրներից
մեկն է ներկայումս :

Պրոֆմիությունների խնդիրները մասսաների կուլտու-
րական սպասարկման վճռական բարելավման բնագա-
վառում : Պայքար բանվորների մարքս-լենինյան դաստիարա-
կության համար : Նոր բանվորների դաստիարակությունը :
Կադրերի հասունացումն ու առաջընթացը :

Բանվորական մասսաների խակահան-մասսայական կոն-
տրոլի կազմակերպումը կոոպերացիայի, հասարակական
սննդի, բնակարանային-կենցաղային շինարարության վրա :
Կուլակցության ղեկավարությամբ ամենաանխնա պայքարի
կազմակերպումը բյուրոկրատիզմի բոլոր դրսևորումների
դեմ : Ուշադրություն բանվորական կենցաղի «մանրուքնե-
րին» :

Կործանիչ պայքար բանվորների նյութական-կենցաղա-
յին դրության բարելավման ուղղությամբ պրոֆմիություն-
ների կողմից կատարվող աշխատանքն արտադրական խըն-
դիրներին հակադրելու փորձերի և բանվոր դասակարգի կեն-
ցաղային ու նյութական դրության բարելավման համար
պայքարելու անհրաժեշտության թերազնահատման դեմ :

Պրոֆմիությունների դերն ու խնդիրները գյուղատնտե-
սության սոցիալիստական վերակառուցման և կոլտնտեսու-
թյունների կազմակերպական-տնտեսական ամրացման գոր-
ծում :

Անխնա պայքարն ուղորտունիղմի բոլոր ալլաձևություն-
ների, տվյալ ետապի գլխավոր վտանգ աջ թեքման, «ձախ»
ուղորտունիղմի դեմ — ՍՍՀՄ պրոֆմիությունների առաջ ծա-
ռացած խնդիրների հաջող լուծման կարևորագույն պայ-
մանն է :

Պրոլետարական պետության ամրացման խնդիրը և պրո-
լետարական դիկտատուրայի հենարան պրոֆմիությունների
աճող դերը, վորպես «աղբյուր, վորտեղից յեխում է մեր
ամբողջ իշխանությունը» (Լենին) :

ԽՍՀՄ պրոֆմիութիւնները միջազգային դերը: Պրոֆ-
ինտերներ, նրա դերն ու, խնդիրները միջազգային պրոլե-
տարիատի դասակարգային պայքարում:

Բանվորական լայն մասսաների ինտերնացիոնալ դաստիա-
րակութիւնը: ԽՍՀՄ-ն համաշխարհային պրոլետարիատի
հարվածային բրիգադն է:

Գրականութիւն

Ленин, т. XXIV, стр. 63-67, 125-139 изд. 3-е.

Ստալին, Լենինի մասին հարցերը—«Կուսակցութիւնը և
բանվոր դասակարգը պրոլետարիատի դիկտատուրայի սխե-
ման մասին»:

Ստալին, Տնտեսաբանների խնդիրների մասին:

Ստալին, Նոր պայմաններ, տնտեսական շինարարու-
թյան նոր խնդիրներ:

Համի (բ) Կ 16-րդ համագումարի բանաձևը պրոֆմիութե-
թիւնների մասին:

Շվեդի, Զեկուցում Համի (բ) Կ 16-րդ համագումար-
ում:

Шверник, Доклад на IX съезде профсоюзов.

Шверник, Речь на XVII конференции ВКП (б).
(«Правда», 4 Февраля 1932 г.).

Молотов, Речь на IX съезде профсоюзов.

Рудзутак, » » » » »

Коганович, » » » » »

12-րդ ԹԵՄԱ. ՅԵՐԿՐՈՐԴ ԷՆԴԱՄՅԱԿԻ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ
ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ ՅԵՎ ԴԱՍԱԿԱՐԳԱՅԻՆ ՊԱՅՔԱՐԸ
ՆԵՐԿԱ ԵՏԱՊՈՒՄ (40 ԺԱՄ)

Մարքսիզմ-լենինիզմի ուսմունքը կոմունիզմի յերկու
փուլերի մասին: Սոցիալիզմը կոմունիզմի առաջին փուլն է:
Կոմունիզմի ցածր փուլի (սոցիալիզմի) տարբերութիւնը
բարձր փուլից:

Յերկրորդ հնգամյակը ԽՍՀՄ-ում անդասակարգ սոցիա-
լիստական հասարակութիւն կառուցման ծրագիրն է:

Յերկրորդ հնգամյակի հիմնական քաղաքական խնդիրը:
Կապիտալիստական տարրերի և առհասարակ դասակարգերի
վերացումը յերկրորդ հնգամյակում: Արտադրութեան միջոց-
ների մասնավոր սեփականութեան վոչնչացումը՝ վորպես
դասակարգային տարբերութիւններ և շահագործում ծնող
պատճառի: Եկոնոմիկայում և մարդկանց գիտակցութեան
մեջ կապիտալիզմի մնացորդների հաղթահարումը, յերկրի
վոջ աշխատավոր աղքատակիչութեան վերածումը անդասա-
կարգ սոցիալիստական հասարակութեան ակտիվ և գիտակից
կառուցողների: Բանվոր դասակարգի հատուկ դերը առհա-
սարակ դասակարգերի վերացման գործում:

Սոցիալիստական կարգապահութեան և աշխատանքի սո-
ցիալիստական ձևերի ամրացման ու դարգացման բնագավա-
ռի խնդիրները յերկրորդ հնգամյակում: Աշխատավորութեան
սոցիալիստական վերադաստիարակումը յերկրորդ հնգա-
մյակում: Կոլտնտեսականի սոցիալիստական վերադաստիա-
րակումը:

Պայքար սոցիալիզմի նեղ-սպառողական հասկացողու-
թեան դեմ: Սպառման առարկաների բաշխման սոցիալիստա-
կան սկզբունքը—«Սպառման առարկաների բաշխումն ըստ
աշխատանքի (և վոջ թե՛ ըստ պահանջների)» (Լենին): «Յու-
րաքանչյուրից ըստ նրա ընդունակութիւնների», յու-
րաքանչյուրին ըստ նրա աշխատանքի» (Ստալին): Հավասա-
րեցման մանր-բուրժուական ելութիւնը: Մարքսի պայ-
քարը Պրոլետնի և Լասսալի հավասարաբութեան և հավասա-
րեցման մանր-բուրժուական թեորիաների դեմ: Նարոդնիկ-
ների հավասարաբութեան թեորիաները և Լենինի պայքարը
նրանց դեմ: Անցման շրջանում հավասարաբութեան տրոց-
կիստական-գիւնովիստական հայացքների մերկացումը կու-
սակցութեան կողմից:

Աղքատակիչութեան սպառման 2-3 անգամով ավելացու-
մը յերկրորդ հնգամյակի վերջում:

Քաղաքի և գյուղի հակադրութեան լիակատար վերաց-
ման պայմանների ստեղծումը յերկրորդ հնգամյակում:
«Դյուզատնտեսութեան լիակատար կոլեկտիվացումը, խոշոր

պետական գյուղատնտեսության ձեռնարկությունները աճումը և խորհրդանշականությունները ու կոլանտեսությունները ղեկավարումը մեքենայական տեխնիկայով, վրոնդ գործնականում գյուղատնտեսական աշխատանքը կդարձնի ինդուստրիալ աշխատանքի ալյաձեռնություն, տրանսպորտային կապի և ապրանքաշրջանառության զգալի ամրացումը արդյունաբերության և գյուղատնտեսության միջև պայմաններ կստեղծեն քաղաքի ու գյուղի հակադրության լրակատար վերացման համար» :

Դատակարգային պայքարի ձևերը տվյալ ետապում : Որոշակվող կապիտալիստական երեմենաների կատաղի դիմադրությունը պրոլետարիատի սոցիալիստական հարձակողականին :

Ցերկրորդ հնգամյակի շրջանը խաղաղ և պլանային զարգացման շրջան լինելու պնդման աջ ուղորտունիստական բնույթը : Հետադայում ևս, առանձին մոմենտներում, հատկապես առանձին շրջաններում և սոցիալիստական շինարարության առանձին բնագավառներում դասակարգային պայքարի սրման անխուսափելիությունը : Աշխատավորության առանձին խավերի և խմբերի վրա բուրժուական ազդեցություններ մնալու, իսկ վորոշ դեպքերում նաև սրվելու անխուսափելիությունը : Դատակարգային թշնամու հանդեպ աշարջվությունը բարձրացնելու և ուղորտունիզմի, հատկապես տվյալ ետապի գլխավոր վտանգ աջ թեքման դեմ պայքարն և՛ ավելի ծավալելու խնդիրը :

Ընդ. Ստալինի նամակի նշանակությունը ամեն տեսակ ուղորտունիզմի և փոսած լիբերալիզմի նկատմամբ կուսակցական աշարջվությունը, բայց և իդյան մարտնչողականությունը և անհաշտվողականությունն ուժեղացնելու գործում :

Պայքար դասակարգերի վերացման համար և պրոլետարական դիկտատուրայի ամրացման անհրաժեշտությունը :

«Պետական իշխանության բարձրագույն զարգացումը պետական իշխանության մահացման համար պայմաններ նախապատրաստելու նպատակով, — ահա մարքսիստական ֆորմուլան» (Ստալին) :

Պրոլետարական պետության խնդիրները անդառակարդ հասարակության կառուցման համար պայքարի ղեկավարում : Պրոլետարիատի սոցիալիստական հարձակման դեմ ուղղված բոլոր և ամեն տեսակ հակահեղափոխական յեղությունները և ամեն տեսակ հակադեմոկրատիկական պետությունները անհրաժեշտությունը : Պրոլետարական պետության հակայական կազմակերպական և դաստիարակչական խնդիրները քաղաքի ու գյուղի աշխատավորության նկատմամբ : Պրոլետարական դիկտատուրայի ամրացման խնդիրները իմպերիալիստական շրջագառի կողմից ՍՍՀՄ-ի հանդեպ թշնամության ամման լույսի տակ :

Անհրաժեշտ և պայքարել արդեն տվյալ ետապում պետության «ավելորդություն» մասին խոսող թեորիաների դեմ, վորպես ուղորտունիզմի վատթարագույն տեսակի : Լենինը Բուխարինի՝ պետության վերաբերյալ ունեցած կիսաանարիստական թեորիայի մասին, նրա կողմից անցման շրջանում պետության դերի և պետության մահացման ուղիների խեղաթյուրման մասին :

Սոցիալիզմի (կոմունիզմի ցածր փուլի) ժամանակ պետության պահպանման անհրաժեշտությունը :

Կուսակցության և կուսակցական գեկավարության դերը յերկրորդ հնգամյակում անդասակարգ հասարակություն յերկրորդ հնգամյակում անդասակարգ հասարակության գլխավոր կառուցելու գործում : Պայքարը կուսակցության և բոլոր մասերի համար ներկա ետապում : Կուսակցության և բոլոր մասերի կազմակերպությունների մարտունակության ամրացումը անդառակարգ սոցիալիստական հասարակության կառուցման գործում :

Գրականություն

Маркс, Критика Готской программы.
Энгельс, Анти-Дюринг, разд. III, § 3 и 4.
Լենին, Պետություն և հեղափոխություն :

Ленин, Экономика и политика в эпоху диктатуры пролетариата, т. XVI, стр. 347—356, изд. 1-е.

Ленин, Привет венгерским рабочим, т. XVI, стр. 226—228, изд. 1-е.

Ленин, Марксизм о государстве (брошюра).

Ленин, Замечания на книгу Троцкого «Роль и задачи профсоюзов», Ленинский сборник VI. Замечания на книгу Бухарина «Экономика переходного периода» Ленинский сборник XI.

Կաթիլներն ի ծրագիրը, գլ. III.

Մոլոտով, Ձեռնարկ XVII կուսկոնֆերանսում, «Յերկրորդ հնդամյակի քաղաքական պրոբլեմները» բաժինը:

Коганович, Доклад на III Московской областной партконференции.

Կուսակցության 17-րդ կոնֆերանսի բանաձևերը յերկրորդ հնդամյակի մասին:

13-րդ ԹԵՄԱ: ՅԵՐԿՐՈՐԴ ՀՆԳԱՄՅԱԿԻ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ (30 ԺԱՄ)

Ամբողջ ժողովրդական տնտեսության վերակառուցման ավարտումը, ժողովրդական տնտեսության բոլոր բնագավառների համար նորադույն տեխնիկական պատվանդան ստեղծելը յերկրորդ հնդամյակի հիմնական տնտեսական խնդիրն է: Սոցիալիստական ինդուստրացման տեմպերը յերկրորդ հնդամյակում վերջնականապես կապահովեն ԽՍՀՄ տնտեսական ինքնուրույնությունը: Սոցիալիստական ինդուստրացումը և «հասնելու ու անցնելու» խնդիրը յերկրորդ հնդամյակում: Յերկրորդ հնդամյակում ԽՍՀՄ-ն տեխնիկական տեսակետից առաջին տեղը կզբաղի Յեվրոպայում:

Խորհրդային մեքենաշինության առաջատար դերը: «Ստեղծել նորադույն եներգետիկ բազա, հիմնված արդյունաբերության ու տրանսպորտի ամենալայն ելեկտրիֆիկացիայի, և գյուղատնտեսության մեջ ելեկտրական եներգիայի աստիճանական արմատացման վրա, ոգտագործելով ջրային

եներգիայի հսկայական ռեսուրսները, հիմնական և տեղական ավազանների քարածխի հանքավայրերը, վառելանյութի տեղական տեսակները» (XVII կուսկոնֆերենցիան): Սև և գունավոր մետալուրգիայի խնդիրները յերկրորդ հնդամյակում: Յերկրի քիմիացումը:

Տրանսպորտի վերակառուցումը, նրա ելեկտրիֆիկացիան, նոր յերկաթուղիների կառուցումը. ավտոտրանսպորտը և ալերոտրանսպորտը:

Կոլտնտեսային ու խորհտնտեսային դաշտերի բերքատվության բարձրացումը և յերաշտի հարցի բայլչեիկյան լուծումը յերկրորդ հնդամյակի հիմնական խնդիրն է գյուղատնտեսության դժով: Համկ (բ) Կ ԿԿ-ի և Ժողկոմխորհի մայիսի 22-ի վորոշումը յերաշտի դեմ պայքարելու և Զավոբժիեյի վրոտղման մասին:

Անասնապահական պրոբլեմի հիմնականում լուծումը յերկրորդ հնդամյակում: Գյուղատնտեսության սոցիալիստական վերակառուցման ավարտումը յերկրորդ հնդամյակում, «այնպիսի հաշվով, վոր մեքենատրակտորային կայաններն ընդգրկեն բոլոր կոլտնտեսությունները և հիմնականում ավարտեն գյուղատնտեսական արտադրության մեքենայացումը» (17-րդ կուսկոնֆերենցիան):

Արդյունաբերության սոցիալիստական տեղավորումը և գյուղատնտեսության մասնագիտացումը յերկրորդ հնդամյակում: Թեթև և սննդի արդյունաբերության զարգացումը: Ապրանքաշրջանառության ծավալումը յերկրորդ հնդամյակում և նրա առաջնակարգ նշանակությունը ամբողջ ժողովրդական տնտեսության վերելքի բայլչեիկյան տեմպերը, քաղաքի և գյուղի լայն մասսաների՝ լայն սպառման ասպանքների նկատմամբ ունեցած պահանջների լավագույն բավարարման ապահովելու դործում: Պայքար «ձախ», հակաբայլչեիկյան «թեորիաների» դեմ՝ սոցիալիզմի կառուցման ներկա ստագիլայում ուղիղ մթերալիտանակման անցնելու և «դրամի մահանալու» մասին: Պայքար տրնտհաշվարկի սկզբունքների բուրժուական-նեպմանական խեղաթյուրումների դեմ:

ժողովրդական տնտեսության սոցիալիստական վերակառուցման ավարտման դերն ու նշանակությունը դասակարգերին վոլնչացնելու և եկոնոմիկայում ու մարդկանց դիտակցության մեջ կապիտալիստական մնացորդները վերացնելու գործում :

Յերկրորդ հնգամյակը և յերկրի պաշտպանունակության ամրացման խնդիրները :

Հնգամյակի կատարումը չորս տարում, 1932 թ. ժողովրդատնտեսական պլանի կատարումը յերկրորդ հնգամյակի խնդիրների լուծման կարևորագույն նախադրյալն է :

Գրականություն

Ленин, т. XXVI, стр. 390—391, изд. 2-е и 3-е.

Ленин, т. XXV, стр. 46, 48, 434, изд. 2-е и 3-е.

Ենգելս Կառլ Մարքսի սկզբունքները (առանձին բրոշյուրով) կամ Сбор. соч. т. V.

Ստալին, Տեխնիկայի մասին :

Մոլոտով, Ձեկուցում 17-րդ կուսկոնֆերենցիայում— «Տեխնիկական վերակառուցման մասին» բաժինը :

Կուլբիշև, Ձեկուցում 17-րդ կուսկոնֆերենցիայում :

Որջոնիկին, Ձեկուցում 17-րդ կուսկոնֆերենցիայում :

Коганович, Доклад на III Московской областной партконференции.

17-րդ կուսկոնֆերենցիայի բանձեերը հնգամյակի մասին :

14-րդ ԹԵՄԱ. ԿՈՍՏՆԻՆՍՏԱԿԱՆ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ
ԲԱՆՎՈՐ ԴԱՍԱԿԱՐԳԻ ԱՎԱՆԳԱՐԴՆ Ե (20 ԺԱՄ)

Պրոլետարիատի մարտական հեղափոխական, առաջնորդ թևորիայով զինված կուսակցության առկայությունը կապիտալիզմի դեմ բանվոր դասակարգի հաղթանակի և կոմունիզմի կառուցման հիմնական պայմանն է : Համկ (ք) Կ և Կոմինտերնի ծրագրերը կուսակցության դերի մասին : Կուսակ-

ցությունը և դասակարգը : Բանվոր դասակարգը ժամանակակից հասարակության ամենահեղափոխական և առաջնորդ հասարակական դասակարգն է : Կուսակցությունը բանվոր դասակարգի առաջավոր և կազմակերպված ջոկատն է : Կուսակցությունը պրոլետարիատի դասակարգային կազմակերպության բարձրագույն ձևն է : Կուսակցությունը վորպես պրոլետարիատի ղեկավարույթյունի գեներ : Կուսակցությունը հիմնական ղեկավար ուժն է պրոլետարիատի ղեկավարույթյունի սխեմում : Կուսակցությունից դեպի դասակարգը, դեպի մասնանները դնացող շարժատար փոկերը : Կուսակցությունը վորպես կամքի միասնություն, վոր անհամատեղելի յե Ֆրակցիաների գոյության հետ : Կուսակցության գաղափարական և կազմակերպական միաձուլությունը վորպես նրա միասնության հիմք : Լենինը մանր-բուրժուական տատանումների յերկու աղբյուրների մասին : Լենինը և Ստալինը աջ և «ձախ» ուղորտունիզմի եյություն մասին :

Յերկու Ֆրոնտով պայքարը վորպես կուսակցության զարգացման որենք և պրոլետարիատի ղեկավարույթյունի ու սոցիալիզմի կառուցման համար կուսակցության կողմից մղվող պայքարի նախադրյալ :

Բայլչեիկյան կուսակցությունը նոր տիպի կուսակցություն է, վոր ծագում է առել հեղափոխական մարքեզմի գրանիտե հիմքի վրա, Ռուսաստանի բանվորական շարժման գրանիտե հիմքի վրա, Ռուսաստանի բանվորական շարժման մեջ և միջազգային արենայում ուղորտունիզմի դեմ մղած պայքարում : Բայլչեիզմը Կոմինտերնի միակ գաղափարական պատվանդանն է : Կոմինտերնը միջազգային պրոլետարիատի կուսակցությունն է, համաշխարհային պրոլետարական հեղափոխության առաջնորդը :

Կուսակցության լենինյան ստրատեգիան և տակտիկան վորպես պրոլետարիատի դասակարգային պայքարի ղեկավարման ղիտություն :

Բայլչեիզմի կազմակերպական սկզբունքները : Դեմոկրատական ցենտրալիզմը վորպես կուսակցության կառուցման կազմակերպական սկզբունք : Երկուսակցական դեմո-

կրատիայի և ինքնաքննադատության նշանակությունը կուսակցական մասսաների ակտիվության, գիտակցականության և բայլելիկյան կալուստության բարձրացման գործում: Ամենախիստ յերկաթյա կարգապահությունը կուսակցության մեջ—բայլելիքի հաջողության հիմնական պայմաններից մեկն է: Ֆենտրալիզմի, յերկաթյա կարգապահության և ղեկավարության սկզբունքի միասնությունը: Պայքար ուղորդողների դեմ կադմակերպական հարցերում: Պայքար յերկու ֆրոնտի վրա՝ հանուն կուսակցության բայլելիկյան միասնության:

Կուսակցությունը և առաջնորդները: Կլ—ն կուսակցության կողմից առաջնորդն է: Լենինը վորպես համաշխարհային պրոլետարիատի ու նրա կուսակցության և Կոմունիստական Խառնակոնալի թեորետիկ, կադմակերպիչ և առաջնորդ: Ընկ. Ստալինի դերը լենինիզմի հետագա զարգացման գործում: Ստալինը ԽՍՀՄ-ում սոցիալիզմ կառուցելու համար, համաշխարհային պրոլետարական հեղափոխության հաղթանակի համար մղվող պայքարում: Ընկ. Ստալինի դերը հակահեղափոխական տրոցկիզմի, աջ ուղորդողների և նրանց նկատմամբ հաշտվողականության դեմ մղվող պայքարում Համկ (բ) Կ-ում և Կոմինտերնում:

Կուսակցական կադմակերպությունների կառուցվածքը: «Յուրաքանչյուր գործարան պետք է լինի մեր ամբողջ» լենինյան լոզունգը: Կուսակադմակերպությունների կառուցվածքի արտադրական սկզբունքը, վոր ապահովում է կուսակցության կապը մասսաների հետ, մասսաների մոբիլիզացիան կուսակցության գլխավոր գծի համար մղվող պայքարում: ԲՆԻՎ կուսակադմակերպության հիմքն է: Կուսակցության անդամի պարտականությունները:

Կուսակցական ապարատը վորպես ղեկը կուսակցության ձեռքում՝ պրոլետարիատի դասակարգային պայքարի քաղաքական և կադմակերպական խնդիրների իրագործման խնդրում: Կուսապարատի դերի տրոցկիստական և աջ ուղորդողական խեղաթյուրումների քննադատությունը:

Համկ (բ) Կ կանոնադրությունը, վորպես բայլելիքի կադմակերպական սկզբունքների կոնկրետ արտահայտություն: Կուս-մասսայական աշխատանքի խնդիրները ձեռնարկությունում, խորհանդեսությունում, կոլտնտեսությունում: Կուսակցական աշխատանքի յերեք հերթական ողակները (ընկ. Կադանովիչի ճառը Մոսկվայի քաղաքային կոմիտեյի պլենումում):

Բայլելիքի կադմակերպական սկզբունքների միջադասյին նշանակությունը: Համկ (բ) Կ-ի կադմակերպական փորձի ոգտադործումը Կոմունիստական Խառնակոնալի շինարարության մեջ: Կոմինտերնի մեջ մտնելու 21 պայմաններն ընդդեմ ուղորդողների և սոցիալ-դեմոկրատական մնացորդների: Բայլելիքի կադմակերպական սկզբունքների իրագործման համար պայքարելը պայքար է յեղաքայական կոմկուսակցությունների բայլելիկացման համար: Բայլելիքի տակտիկան և կադմակերպական սկզբունքների ծրագրի միասնությունը:

Գրականություն

Մարքս յեվ Ենգելս, Կոմունիստական մանիֆեստ, ԴԻ, II, III և IV.

Ленин, Детская болезнь «левизны» в коммунизме, Соч. т. XVII, гл. 1-VIII, изд. 1-е.

Ленин, Письмо к товарищу, Соч. т. V, изд. 2-е.

Ленин, Что делать, гл. I и II, Соч. т. V, изд. 2-е.

Նույնը Ե-հատորյակի հայերեն հրատ. Լ-ին հատորում:

Ленин, Тезисы об основных задачах II конгресса Коминтерна, т. XVII, стр. 229—244.

Ленин, Доклад, заключительное слово и резолюция по вопросу о единстве партии и анархо-синдикалистическом уклоне, Соч. т. XVIII, ч. I, стр. 155—172.

Ստալին, Լենինիզմի հիմունքների մասին, ԳԼ. VII—«Ստրատեգիա և տակտիկա», ԳԼ. VIII—«Կուսակցություն», ԳԼ. IX—«Վոճը աշխատանքի մեջ» («Լենինիզմի հարցեր»):

Ստալին, Լենինիզմի հարցերի շուրջը, ԳԼ. V—«Կուսակցություն»:

ցությունը պրոլետարիատի ղեկավարողական խնամքով»
(«Լենինի խոսքեր»):

Ստալին, Յերկիր ինդուստրացիան և աջ թեքման մասին
ՀամԿ (Բ) Կ-ում, «Լենինի խոսքեր»:

Ստալին, Կոուսակցության 16-րդ համագումարում տված
դեկլարացիոն, «Ներկուսակցական գործերի ղեկավարման
հարցերը» բաժինը, էջ՝ 795—813: Յեղրափակման խոսքից,
էջ՝ 819—826 («Լենինի խոսքեր»):

Ստալին, Բայլեիզմի պատմության միջանի հարցերի
մասին:

Тезисы—О роли коммунистической партии в
пролетарской революции, принятые II конгрессом Ком-
интерна, сб. Бела Куна «Коминтерн в резолюциях»,
стр. 38—49.

Тезисы—О большевизации компартий, принятые
VI пленумом ИККИ (см. там же, стр. 209—242).

Резолюция XV партконференции по докла-
ду т. Сталина о социал-демократическом уклоне в на-
шей партии.

ՀամԿ (Բ) Կ կանոնադրությունը:

Л. Каганович, Речь на пленуме МГК, «Прав-
да» от 7 мая 1933 г.

15-րդ ԹԵՄԱ. ԲԱՅԼԵԻԶՄԻ ՆԱԿԱՐԻՄԻ ՈՒ
ԶԱՐԳԱՑՈՒՄԸ ՅԵՎ ՆՐԱ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ
ԲՆՈՒՅԹԸ (13 ԺԱՄ)

Սոցիալ-տնտեսական իրադրությունը, վորտեղ ծաղեց և
ձևակերպվեց բայլեիզմը: Ռուսաստանը վորպես իմպերիա-
լիզմի հակառակ թյունների հանդուցակետ և համաշխարհային
հեղափոխական շարժման կենտրոն: Ռուսաստանը բայլեիզ-
մի ոջախն է:

Բայլեիզմի ինտերնացիոնալ եյությունը (ներա ծաղման
սկզբից), վորպես պրոլետարական հեղափոխության թեո-
րիայի և տակտիկայի: «Բայլեիզմը բոլոր յերկրների բան-
վորների հեղափոխական պայքարի փորձի ընդհանրացումն է»

(Ստալին) և «տակտիկայի» տիպար բոլորի համար» (Լենին):
Բայլեիզմը վորպես սահմանափակ ազգային յերևույթ բնո-
րոշող հակալենինյան «թեորիաները»:

90-ական թվականներին և հին «Իսկրա»-յի շրջանում
նոր տիպի կուսակցության համար Լենինի մղած պայքարի
միջազգային բնույթը: «Աշխատանքի ազատագրման» խմբակ-
Ռուսաստանի սոցիալ-դեմոկրատական շարժման կազմա-
կերպման գործում: Այն հայացքը, թե Պլեխանովը յեղել և
բայլեիզմի թեորետիկը ու հիմնադիրը, իր եյությամբ հա-
կալենինյան և:

Բայլեիզմի պայքարն ոպորտունիզմի և ցենտրիզմի դեմ
նոր տիպի կուսակցություն ստեղծելու համար: Լենինը և
Ստալինը ոպորտունիզմի սոցիալ-տնտեսական արմատների
մասին իմպերիալիզմի եպոխայում: II Ինտերնացիոնալի ո-
պորտունիստական վերամերման, պրոցեսը և ցենտրիզմի
եյությունը: Լենինի պայքարը ուսական ոպորտունիզմի
դեմ (լեզալ մարքսիզմ, եկոնոմիզմ) 90-ական թվականնե-
րին և հին «Իսկրա»-յի շրջանում, միաժամանակ պայքար եր
Յերկրորդ Ինտերնացիոնալի ոպորտունիզմի դեմ:

Բայլեիզմի պայքարն ոպորտունիզմի դանազան տե-
սակների դեմ II համագումարում, նոր տիպի կուսակցություն
ստեղծելու համար: Այդ պայքարի պատմության խեղա-
թյուրումը տրոցկիստական կոնտրաբանդիստների կողմից:
Բայլեիզմի կողմից ՌՍԴԲԿ-ում առաջացրած պառակտ-
ման միջազգային նշանակությունը: Բայլեիզմի պայքարը
II Ինտերնացիոնալի շարքերում, վորպես միակ հետեո-
ղական պայքար ոպորտունիզմից և ցենտրիզմից պառակտ-
վելու համար, նոր տիպի համաշխարհային կուսակցություն
ստեղծելու համար: Բայլեիզմի ցույց տված աջակցու-
թյունը II Ինտերնացիոնալի առանձին կուսակցությունների
մեջ (Հոլանդիա, Իտալիա, Լեհաստան) բաժանում առաջաց-
նելուն: Մենշևիզմը վորպես միջազգային ոպորտունիզմի
ուսական ալլաձևություն, տրոցկիզմը՝ ցենտրիզմի ալլաձե-
վություն:

Ոպորտունիզմի և ցենտրիզմի դեմ միջազգային արենա-

յում բայլչեիկների մղած պայքարի գլխավոր եռամյակները և ընկ. Ստալինի նամակի նշանակութունը՝ ոպորտունիստների ու ցենտրիստների դեմ նախքան պատերազմը միջազգային արենայում բայլչեիկների մղած պայքարի պատմությունը տրոցկիստական Փալսիֆիկացիան մերկացնելու գործում:

Բայլչեիկները և ձախ ուղիկալները մինչև պատերազմը: Բայլչեիկների պայքարը «ձախերի» գաղափարական ու կադմակերպական ձևակերպման համար II Ինտերնացիոնալում լենինիզմի պատվանդանի վրա և II Ինտերնացիոնալում պառակտում առաջացնելու քաղաքականության երրորդ մասնի վրա: II Ինտերնացիոնալում Ռ. Լյուքսեմբուրգի գլխավորած «ձախերի» կադմակերպորեն ձևակերպված չլինելը և իդեոլոգիական անհետևողականությունը վորպես հիմնական խոչընդոտ II Ինտերնացիոնալում բայլչեիկների կողմից պառակտում առաջացնելուն:

II Ինտերնացիոնալի կրակը վորպես արդյունք նրա ոպորտունիստական վերասերման, բացահայտորեն չովինիստների բանալին անցնելուն: Բայլչեիկները սոցիալ-չովինիզմի և ցենտրիզմի դեմ ուղղված պայքարում պատերազմի տարիներին: Բայլչեիկները և «ձախ» ցիմերվալդիստները: Բայլչեիկների պայքարը պատերազմի տարիներում՝ «ձախերին» լենինիզմի հողի վրա համարվեց, մենչեիկյան բեռից և ցենտրիստական իլլյուզիաներից նրանց աղատագրելու համար:

Բայլչեիկների ղեկավար դերը III Ինտերնացիոնալի ստեղծման գործում: Բայլչեիզմը վորպես կոմունիստական Ինտերնացիոնալի միակ գաղափարական պատվանդանը: Համկ (բ) Կ — կոմունիստական Ինտերնացիոնալի առաջատար գլխավոր ջոկատն և: Վճռական պայքար ընդդեմ «կամուրջների», «վտակների» հակալենինյան թերրիայի: Լյուքսեմբուրգիստականության կիսամենչեիկյան սխալների մերկացման մասին ընկ. Ստալինի գրած նամակի նշանակությունը քաղաքական կոմկուսակցությունների բայլչեիկացման գործում:

Ստալին, Լենինիզմի հարցերը, ա) «Լենինիզմի պատմական արմատները», բ) «Թերրիան», գ) «Բայլչեիզմի պատմության միջանի հարցերի մասին», դ) «Հոկտեմբերյան հեղափոխությունը և ուսական կոմունիստների տակիկան»:

Ленин, Ближайшие задачи русского рабочего движения, Соч. изд. 3-е, т. II, стр. 612—615.

Ленин, Что делать?, Шаг вперед, два шага назад, стр. 155—336.

Ленин, Разногласия в европейском рабочем движении, т. XV, стр. 5—9.

Ленин, Интернационал молодежи, стр. 294—297, Итоги дискуссии о самоопределении, стр. 262.

Ленин, Марксизм и ревизионизм, т. XVI, стр. 179—190, Реформизм в русской социал-демократии, т. XV, стр. 207—217; Международный социалистический конгресс в Штутгарте, т. XII

Ленин, Положение и задачи социалистического Интернационала, т. XVI, стр. 67—72.

Լենին, Պրոլետարական հեղափոխությունը և ռենկապառ կառուցիկն:

Ленин, О карикатуре на марксизм и об империалистическом экономизме, т. XIX, стр. 191—235.

Ленин, О либеральном и марксистском понимании классовой борьбы, т. XVI, стр. 397—402.

Ленин, Крах платонического интернационализма, т. XVII, стр. 156—161, Революцион. марксизм на международном социалистическом конгрессе, стр. 302—306.

Ленин, Задачи левых циммервальдовцев, т. XIX, стр. 333—342, Речь на с'езде швейцарской социал-демократической партии, стр. 277—280; О брошюре Юниуса, стр. 176—191.

Покровский, Очерк по истории революционного движения в России XIX—XX в. в.

հեղափոխության մեջ: Այդպիսին հարցը 1905—1907 թ. թ. հեղափոխության ժամանակ և պայքարը լյուքսեմբուրգականության դեմ: 1905 թ. հեղափոխության պարտության պատճառները:

Բայլչեիկյան կուսակցության շինարարությունը հեղափոխության տարիներին: Կուսակցության աճումը: Նոր կադրերը: Աշխատանքի նոր ձևերը: Ժամանակավոր միացումը մենչևիկներին հետ բայլչեիկյան կադմակերպության ինքնուրույնության պահպանմամբ, վորպես միասնական ֆրոնտի տակտիկա՝ մենչևիկներին բանջորական մասսաներին նվաճելու նպատակով: Պայքարը յերկու ֆրոնտի վրա և հաջափողականության դեմ բայլչեիկյան կուսակցության դադարափարական և կադմակերպական ամբաստան պայման:

1905—1907 թ. թ. հեղափոխության միջադպիսին նշանակությունը: Բայլչեիկյան հեղափոխության մեջ ձևով բերած փորձի նշանակությունը Կոմինտերնի համար (մասնավորապես չինական կոմկուսակցության համար): 1905—1907 թ. հեղափոխության մեջ բայլչեիկյան վարած ստրատեգիայի և տակտիկայի ճշտության հաստատումը հետագա հեղափոխությունների (1917 թ. փետրվար—հոկտեմբեր) և Ջինաստանի հեղափոխության փորձով:

Պայքար 1905—1907 թ. թ. հեղափոխության միջադպիսին բնույթի տրոցկիստական խեղաթյուրման դեմ:

Ընկ. Ստալինի նամակի նշանակությունը լյուքսեմբուրգականության 1905—1907 թ. թ. գործած կիսամենչևիկյան սխալների մերկացման գործում և յեղբայրական կոմկուսակցությունների բայլչեիկյան համար Կոմինտերնի կողմից մղվող պայքարում:

Գրականություն

Ленин, Соч., изд. 3-е. Аграрный вопрос и силы революции, т. XI, стр. 152—155; К вопросу об общена-

циональной революции, стр. 204—208; Аграрная программа социалистической демократии в первой русской революции 1905—1907 гг., стр. 361—366, 417—449; Революция и контрреволюция, т. XII, стр. 71—78; О «природе» русской революции, стр. 174—179; Уроки коммуны, стр. 162—165; К оценке русской революции, стр. 202—215; Лев Толстой как зеркало русской революции, стр. 331—336; Об оценке текущего момента, стр. 375—386; Цель борьбы пролетариата в нашей революции т. XIV, стр. 36—52; Уроки революции, стр. 369—374; Доклад о революции 1905 г., т. XIX, стр. 343—358; О двух линиях, т. XVIII, стр. 314—319; Две тактики социал-демократов в демократической революции, т. VIII, стр. 35—37, 43—70, 76—86, 90—106; Открытое письмо в «Leipziger Volkszeitung», Сердитое бессилие, Ленинский сборник, XVI, стр. 111—112, 123—127.

Ստալին, Բայլչեիկյան պատմության միջանկի հարցերի մասին: Լենինի դեմ հիմունքները, «Թեորիան», «Գյուղացիական հարցը» գլուխները:

Կազմովիչ, Կուսակցության պատմության բայլչեիկյան ուսումնասիրության համար:

17-րդ ԹԵՄԱ. ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ՅԵՐԿՈՒ ՀԵՂԱ-
ՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԻՋԵՎ ԸՆԿԱՄ ՇՐՋԱՆՈՒՄ
(ՌԵՍԱԿՑԻԱՅԻ, ՎԵՐԵԼԻԻ ՅԵՎ ԻՄՊԵՐԻԱԼԻՍ-
ՏԱԿԱՆ ՊԱՏԵՐԱԶՄԻ ՏԱՐԻՆԵՐԸ) (12 ժԱՄ)

1905—1907 թ. թ. հեղափոխությունից հետո դասակարգային ուժերի հարաբերության մեջ տեղի ունեցած փոփոխությունները: Ինքնակալության և բուրժուազիայի բրկը: Հեղափոխական շարժման անկումն ու ցրումը և ուսակցիական հարձակումը: Ընթացիկ մոմենտի դնահատումը բայլչեիկյան կողմից և կադմակերպված նահանջի տակտիկան նոր հարձակման նախապատրաստվելու համար: Բայլչեիկյան կողմից մենչևիկյան, լիկվիդատորականության և ներքին պայքարը մենչևիկյան, լիկվիդատորականության և

տրոցկիզմի դեմ կուսակցութեան համար, պրոլետարիատի հեղեմոնիայի և նոր հեղափոխական վերելքի պատրաստման համար: Բայլէիկները պայքարը դյուղացիութեանը լիբերալ բուրժուազիայի ազդեցությունից ազատագրելու համար: Պայքարի լեզու և անլեզու ձևերի ու մեթոդների դուգորդումը: Բայլէիկյան կուսակցութեան պայքարն իր շարժերը մաքրելու և ամրացնելու համար ընդդեմ ոտզովիզմի, ուլտիմատիզմի և վաերյոդականների: Բայլէիզմի պայքարը II Ինտերնացիոնալում պառակտում առաջացնելու համար:

Հեղափոխական շարժման նոր վերելքը: Բայլէիկյան կուսակցութեան ազդեցութեան աճումը բանվորական մասսաների մեջ և լիկվիդատորութեան պարտությունը: Պրազայի 1912 թ. կոնֆերենցիան վորպես բայլէիկյան կուսակցութեան սահմանադատման և կազմակերպական ձևակերպման ավարտում: Կուսակցութեան ամուր սխալանդանի ստեղծումը դործարաններում: Բայլէիկիների կողմից պրոֆմիությունների (մետաղագործների) մեջ ազդեցություն ձեռք բերելը: 1913 թ. կուսակցական խորհրդակցությունների դերը կուսակցութեան շարժերի ամրացման դործում և կուսքժիշների դերը նոր կադրերի դաստիարակման դործում: Տրոցկիստական - լիկվիդատորական ոգոստոսյան բլոկը, վորպես ցենտրիզմի մանր-բուրժուական անսկզբունքայնության և անոգնականության որինակ:

Բայլէիկյան մամուլի («Զվեզդա», «Պրավդա») մասսաների նվաճման և կազմակերպման, պրոլետարիատի հեղափոխական կուսակցութեան ամրացման համար պայքարելու, օպորտունիզմի և ցենտրիզմի դեմ պայքարելու դործում:

Իմպերիալիզմի լենինյան թեորիան: Լենինը՝ իմպերիալիզմի դարաշրջանում կապիտալիզմի անհամաչափ զարգացման որենքի մասին և մեկ յերկրում սոցիալիզմի հաղթանակի հարցը: Նոր դարաշրջանի դնահատումը Լենինի կողմից իբրև իմպերիալիստական պատերազմների և պրալետարիական հեղափոխությունների դարաշրջան: Կուսակցութեան պայքարը իմպերիալիստական պատերազմը քաղաքացիական պատերազմի վերածելու համար: Բայլէիզմի պայքարը II Ին-

տերնացիոնալում տիրապետող ուլտրաիմպերիալիզմի թեորիայի, իմպերիալիզմի լյուքսեմբուրգյան թեորիայի և իմպերիալիստական պատերազմի սոցիալ-չովինիստական ու ցենտրիստական դնահատման դեմ: II Ինտերնացիոնալի կրախը վորպես արդյունք նրա օպորտունիստական վերասերման: Սոցիալ-չովինիզմը, ցենտրիզմը: Բայլէիզմը վորպես իմպերիալիստական ինտերնացիոնալիզմ համաշխարհային բանվորական կական ինտերնացիոնալիզմ ժամանակ: Բայլէիզմի պայքարը շարժման մեջ պատերազմի ժամանակ: Բայլէիզմի պայքարը սոցիալ-չովինիզմի և ցենտրիզմի դեմ պատերազմի տարիններին, III Ինտերնացիոնալի ստեղծման համար: Ձախ ռադիկալները պատերազմի տարիններին և բայլէիկիների պայքարը նրանց (ձախերին) սոցիալ-դեմոկրատական ու ցենտրիստական իլլյուզիաներից ազատագրելու համար: Պայքար «ձախ» բայլէիկիների (Պյատակով, Բուխարին և այլն) և աջների (Կամենևի) դեմ:

Բայլէիզմի ազդեցութեան աճումը բանվորական ու զինվորական լայն մասսաների մեջ և մասսայական շարժման ղեկավարությունը կուսակցութեան կողմից Ռուսաստանում աճող հեղափոխական շարժման պայմաններում: Կուսակցութեան աշխատանքը բանակում և նավատորմիցում: Ռեակցիայի, վերելքի և իմպերիալիստական պատերազմի տարիներում կուսակցութեան վարած տակտիկայի փորձի նշանակությունը Կոմինտերնի տեղիաների համար:

Գրականություն

Ленин, Соч., изд. 3-е.
Революция и контрреволюция, т. XII, стр. 71—78;
Против бойкота, стр. 13—42; Заметки публициста, стр. 45—57; Об оценке текущего момента, стр. 375—386.
Резолюция декабрьской конференции 1908 г. о современной моменте и т. д., т. XIV, стр. 1—12; На допрогу, стр. 24—33; Ликвидация ликвидаторства, стр. 104—111; Карикатура на большевизм, стр. 52—61;

Разоблачение ликвидаторов, стр. 130—137; Заметки публициста, стр. 87—338; Резолюция совещания расширенной редакции «Пролетария», стр. 85—103; О фракции сторонников отзовизма и богостроительства, стр. 137—167.

Исторический смысл внутрипартийной борьбы в России, т. XV, стр. 10—25; О положении дел в партии, стр. 60—71; О социальной структуре власти, перспективах и ликвидаторстве, стр. 122—138; Манифест либеральной рабочей партии, стр. 266—272; О новой фракции примиренцев или добродетельных, стр. 228—244; Принципиальные вопросы избирательной компании, стр. 331—352.

О нарушении единства, прикрываемом криками о единстве, т. XVII, стр. 377—394.

Империализм как новейший этап капитализма, т. XIX, гл. VII; О лозунге соединенных штатов Европы, т. XVIII, стр. 230.

Война и российская социал-демократия, т. XVIII, стр. 57—67; Социализм и война, стр. 193—223; Конференция заграничных секций РСДРП, стр. 124—128; О поражении своего правительства в империалистической войне; стр. 169—174; Несколько тезисов, стр. 111—114; Что доказал суд над РСДРП фракцией, стр. 129—134; Русские зюдекумы, стр. 91—97; Революционные марксисты на международной социалистической конференции 5—8 сентября 1915 г., стр. 302—306.

Есть ли своя линия у ОК и фракции Чхеидзе? т. XIX, стр. 25—30; Фракция Чхеидзе и ее роль, стр. 290—294.

18-րդ ԹԵՄԱ. ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ 1917 Թ.

ՀԵՂԱՓՈԽՈՒԹՅԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿ (18 ԺԱՄ)

Ռուսաստանի միջազգային և ներքին դրությունը 1917 թ.: Փետրվարյան հեղափոխության բնույթի և հետանկարների լենինյան բնութագրությունը: Յերկիրխանության և

յուլյան ու պատճառները: Լենինի ապրիլյան թեզիսները և Համկ (Բ) և Համառուսական ապրիլյան կոնֆերենցիան:

Կուսակցության դերը վորպես փետրվարյան հեղափոխության կազմակերպիչ ու ղեկավարի, և փետրվարյան հեղափոխության մեջ կուսակցության վարած դերի ու կատարած դերի մասին տրոցկիստական — չլապնիկովյան դրպարտության մերկացումը:

Կուսակցության պայքարը աջերի (Կամենևի, Ռիկով), «ձախերի» (Բուխարին, Պլատակով) դեմ, Տրոցկու պերմանենտ հեղափոխության թեորիայի դեմ:

Բուրժուա-դեմոկրատական հեղափոխությունը սոցիալիստական հեղափոխության մեջ վերաճեցնելու լենինյան ուսմունքի իրագործումը 1917 թվին:

Բուրժուա-դեմոկրատական հեղափոխությունը սոցիալիստական հեղափոխության մեջ վերաճեցնելու լենինյան պլանի միասնությունը մինչև 1905 թ. հեղափոխությունը, 1905 թվին և 1917 թվին: Բայլենիմի «վերազինման» տրոցկիստական դրպարտության և վերաճման հարցում կատարած մաքսանենգության մերկացումը:

Կուսակցության պայքարը խորհուրդների հանրապետության՝ իրեն կոմունայի տիպի պետության՝ լենինյան հասցողության համար, ընդդեմ մենչևիկյան և կիսամաքիստական հայացքների (Կամենևի, Տրոցկի, Բուխարին):

Կուսակցությունը իշխանության համար մղվող պայքարում 1917 թվին: Պայքարն իշխանության համար, վորպես հեղափոխության հիմնական հարց: «Մեկ կուսակցության, կոմունիստների կուսակցության անրաժան ղեկավարությունը, վորպես Հոկտեմբերի նախապատրաստության հիմնական մոմենտ» (Ստալին): Մենչևիկյան և ես-երների կուսակցության կղզիացումը: Բանվոր դասակարգի մեծամասնության նվաճումը: Պայքար խորհուրդների համար:

«Ամբողջ իշխանությունը խորհուրդներին» լոզունգը: Այս լոզունգի նշանակությունը հուլիսյան որերից առաջ և

հետո : Բայլչեիկները պայքարը մասսայական պրոլետարական կազմակերպությունների համար (պրոֆմիսություններ, գործարկումներ և այլն) : Բայլչեիկները պայքարը հին բանակի քայքայման համար, զինվորական մասսաների համար, պրոլետարական զինված ուժ ստեղծելու համար : Կուսակցության VI համագումարը : Բայլչեիկները տակտիկական կորնիլովյան ուղիներ : «Ամբողջ իշխանությունը խորհուրդներին» լոզունգի նոր դասակարգային բովանդակությունը : «Հեղափոխության ուղղակի մոտեցումը պրոլետարիատի դեկտատուրային ապստամբության միջոցով : Պրոլետարիատի դեկտատուրայի կազմակերպումն ու պետական ձևակերպումը» (Ստալինին) : Այս փորձի նշանակությունը յեղբայրական կոմկուսակցությունների համար :

Զինված ապստամբության կազմակերպումը Հոկտեմբերին բայլչեիկների կողմից : Զինովյակի, Կամենևի, Շլյախո-նիկովի շարեյկրեխերությունը : Հոկտեմբերյան զինված ապստամբության փորձի նշանակությունը յեղբայրական կոմկուսակցությունների համար : Բայլչեիկյան կուսակցության միաձուլությունը և նրա համախմբվածությունը Լենինի ու ԿԿ-ի շուրջը 1917 թվին : Հոկտեմբերի շրջանում կուսակցության կատարած դերի մասին տրոցկիստական գրպարտության հակահեղափոխական ելույթները : Հոկտեմբերյան հեղափոխությունը սոցիալիստական հեղափոխություն է, վոր իմիջի ալոց, զուգընթացաբար ավարտեց բուրժուա-դեմոկրատական հեղափոխության խնդիրները : Կալվածատիրական և կուլակային հողատիրության վերացումը, չքավորական կոմիտեների կազմակերպումը, հողի ազգայնացումը : Պրոլետարիատը և դաշնակից ամենաչքավոր գյուղացիությունը Հոկտեմբերյան հեղափոխության չարժիչ ուժերն են :

Հոկտեմբերյան հեղափոխության միջադպային բնույթը : Հոկտեմբերյան հեղափոխությունը իմպերիալիզմի չլթայի պատճառով և նրա ամենից ավելի թուլ ողակում : Բուխարինի ոպորտունիստական սխալն այս հարցում : Հոկտեմբերյան հեղափոխությունը վորպես «սկիզբ և նախադրյալ համաշ-

խարհային սոցիալիստական հեղափոխության, վորպես համաշխարհային հեղափոխության առաջին ետապ և հզոր բաղա հետագա զարգացման համար :

Պայքար Հոկտեմբերյան հեղափոխության տրոցկիստական և յուլքսեմբուրգյան դեհահատման դեմ : Հոկտեմբերյան հեղափոխության աղբյուրությունը համաշխարհային հեղափոխական չարժման վրա Արևմուտքում և Արևելքում : Հոկտեմբերի համար մղված պայքարի փորձի նշանակությունը յեղբայրական կոմկուսակցությունների համար :

Գրականություն

Ленин, Соч., изд. 3-е:

Социализм и война, т. XVIII, стр. 185—223; О лозунге соединенных штатов Европы, стр. 230—235.

Письма из далека, т. XX, стр. 17—43; Письмо Ганецкому, стр. 52—56; О задачах пролетариата в данной революции, стр. 87—90; О двоевластии, стр. 94—99; Письма о тактике, стр. 99—108; Задачи пролетариата в нашей революции, стр. 111—135; Политические партии в России и задачи пролетариата, стр. 136—145; Добросовестное оборончество показывает себя, стр. 218—221; Уроки кризиса, стр. 226—229; Исчезло ли двоевластие, стр. 391—394; Переход контрреволюции в наступление, стр. 434—437; Речь на I Всероссийском съезде советов, стр. 477—499; Куда привели революцию эсеры и меньшевики, стр. 553—555; Классовый сдвиг, стр. 570—572; Как и почему крестьян обманули, стр. 580—583.

Где власть и контрреволюция, т. XXI, стр. 9—13; Три кризиса, стр. 20—24; К лозунгам, стр. 33—39; О конституционных иллюзиях, стр. 48—59; Начало бонапартизма, стр. 60—65; Уроки революции, стр. 65—77; О выступлении Каменева в ЦИК по поводу Стокгольмской конференции, стр. 78—80; В Центральный коми-

тет РСДРП, стр. 116, 121; О компромиссах, стр. 132—137; Грозная катастрофа и как с ней бороться, стр. 155—192; Большевики должны взять власть, стр. 193—195; Марксизм и восстание, стр. 195—200; Русская революция и гражданская война, стр. 200—211; Из дневника публициста, стр. 215—221; Кризис назрел, стр. 230—241; Удержат ли большевики государственную власть, стр. 246—284; Письмо питерской городской конференции, стр. 290; Письмо в ЦК, МК, ПК и большевикам—членам советов Питера и Москвы, стр. 293, 358, 362; Советы постороннего, стр. 319—321; Письмо к товарищам большевикам, участвующим на областном съезде советов Северной области, стр. 321—326; Заседание ЦК 23 и 29 октября, стр. 326—330; Письмо к товарищам, стр. 334—349.

Сталин, Вопросы ленинизма, разд. «Октябрьская революция и тактика русских коммунистов».

Сталин, Об оппозиции, разд. «Троцкизм или ленинизм».

19-րԴ ԹԵՄԱ. ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ՔԱՂԱՔԱՅԻՆԱԿԱՆ ՊԱՏԵՐԱԶՄԻ ՏԱՐԻՆԵՐԻՆ (12 ԺԱՄ)

Կուսակցությունը պրոլետարիատի դիկտատուրայի համար մղվող պայքարում, ընդդեմ ներքին և արտաքին հակահեղափոխության: Հոկտեմբերի առաջին դեկրետները սոցիալիստական շինարարության առաջին քայլերն են: Դեկրետներ հողի, խաղաղության, բանվորական վերահսկողության մասին և այլն: Հողի սոցիալականացման դեկրետը վորպես դյուդացիության հիմնական մասսաների հետ համաձայնության դալու պլատֆորմա: Լենինի և կուսակցության պայքարը խաղաղության համար, չունչ քաշելու համար: Բրեստի խաղաղության դաշնադիրը: Լենինի՝ 1918 թ. դարնան տնտեսական պլանը սոցիալիզմի շինարարության ծրագիր է: Լենինը 5 տնտեսաձևերի մասին: Սոցիալիզմը և

պետական կապիտալիզմը մասնավոր կապիտալիզմի և մանր-բուրժուական տարերքի դեմ: Կուսակցությունը «ձախ» կոմունիստների ու տրոցկիստների դեմ և լենինյան տնտեսական պլանի համար մղվող պայքարում: Զբաղորական կոմիտեները և նրանց նշանակությունը պրոլետարիան հեղափոխության զարգացման գործում:

Լենինը և կուսակցությունը յերկու Փրոնտի վրա—աջ ու ձախ կոմունիստների կապիտուլյանությունից և «ձախ» կոմունիստների ու տրոցկիստների ալանտյուրիզմի դեմ մղվող պայքարում: «Ձախ» կոմունիստների Ֆրակցիոն աշխատանքը: «Ձախ» կոմունիզմի սոցիալական արմատները, «դադադ մանր բուրժուական» «Ձախ» կոմունիզմի և տրոցկիզմի պլատֆորմի միասնությունը, ալանտյուրիզմը համալսարհային հեղափոխության հեռանկարների դնահատման գործում. մեկ յերկրում պրոլետարիան հեղափոխության հաղթանակի և սոցիալիզմի կառուցման հնարավորության ժխտումը. դյուդացիության անտեսումը և ալանտյուրիստական տեսակետը իմպերիալիզմի դեմ պայքարելու մասին. կուսակցությունը դյուդացիական թեքման և «վերաբերման» մեջ մեղադրելը: Կուսակցության պայքարը ձախ ետերների հակահեղափոխական յերույթները դեմ:

Կուսակցությունը պրոլետարիատի դիկտատուրայի ամրացման համար մղվող պայքարի կազմակերպչն է և դերակարը: Պրոլետարիան պետության պաշտպանության կազմակերպումը: Կանոնավոր Կարմիր բանակի կազմակերպման անցնելը: Կուսակցության ոաղմական քաղաքականությունը: Քաղաքացիական պատերազմում Տրոցկու կառարած դերի առասպելը վորպես բայլելիզմի պատմական տրոցկիստական ֆալսիֆիկացիա: Կուսակցության, Լենինի և Ստալինի դերը քաղաքացիական պատերազմի դերակարման և խորհրդային իշխանության կազմակերպման գործում:

Ներքին և արտաքին հակահեղափոխության ջախջախումը, վորպես հետևանք այն հերոսական պայքարի, վոր մղեցին պրոլետարիատը և ամենաչքավոր դյուդացիությունը,

միջակ գյուղացիության հետ դաշինք կապած, կուսակցության ղեկավարությունը և միջադպրային պրոլետարիատի աշակցությունը:

Բաղմական կոմունիզմի քաղաքականության բովանդակությունն ու նշանակությունը: Բաղմական կոմունիզմի լենինյան գեղատեսակներ: Պրոլետարիատի ու միջակ գյուղացիության ռադիալ-քաղաքական դաշինքը և նրա տնտեսական հիմունքը: Քաղաքացիական պատերազմի փորձի միջադպրային նշանակությունը: Կոմկոմերնի ծրագիրը ռադիական կոմունիզմի քաղաքականության միջադպրային նշանակության մասին:

Կուսակցության VIII համագումարը—միջակի չեղոքացումից դեպի դաշինք նրա հետ: Լենինյան ստրատեգիական լուրջը—«Կարողանալ համաձայնություն դալ միջակ գյուղացիության հետ, փոչ մի պահ չհրաժարվելով պայքարել կուլակի դեմ և ամուր հենվելով միայն չքավորության վրա» (Լենին): Լենինը և կուսակցությունը «ճախերի» (Բուխարին, Պյատակով և այլն) լյուքսեմբուրգական հայացքների դեմ մղվող պայքարում, կուսակցության ծրագրի ադգային և գյուղացիական հարցերին փերաբերող խնդրում: Կուսակցության ծրագիրը ադգային հարցի մասին: Ներկուսակցական շինարարությունը քաղաքացիական պատերազմի տարիներին: Կուսակցությունը դեմոկրատական ցենտրալիզմի խմբի դեմ մղվող պայքարում: Ադգային կոմկուսակցությունների կազմությունը: Համի (բ) Կ ԿԿ-ի, Լենինի և Ստալինի դերը ադգային կոմկուսակցությունների ադգային և գյուղացիական ճիշտ քաղաքականության համար մղվող պայքարում: 1919 թ. դեկտեմբերյան կոնֆերանսը և նրա նշանակությունը: Կուսակցության և Լենինի դերը Կոմկոմերնի կազմակերպման գործում: Հոկտեմբերյան հեղափոխությունը և քաղաքացիական պատերազմը փորպես միջադպրային հեղափոխական շարժման աճման, վերելքի գործոններ (հեղափոխությունը Գերմանիայում, Ավստրիայում, խորհրդային Հանրապետությունները Բալկանյան, Հունգարիայում):

Գրականություն

Ленин, Соч., изд. 3 е.

Всероссийский съезд советов 7—8 ноября 1917 г., т. XXII, стр. 7—24; Проект положения о рабочем контроле, стр. 25; Совещание полковых представителей петроградского гарнизона, стр. 30—33; Резолюция ЦК РСДРП (б) по вопросу о соглашении с социалистическими партиями, стр. 36—38; Ультиматум большинства ЦК РСДРП (б) меньшинству, стр. 38—41; Заседание ВЦИК 17 ноября 1917 г. 41—48; Чрезвычайный съезд советов крестьянских депутатов, стр. 79—88; Декрет об аресте вождей гражданской войны против революции, стр. 104—107; Заседание ВЦИК 14 декабря 1917 г. стр. 108—112; Речь о роспуске Учредительного собрания, Проект декрета о роспуске Учредительного собрания, стр. 184—193; Тезисы по вопросу о немедленном заключении сепаратного и анексионистского мира; Речи о войне и мире на заседании ЦК РСДРП (б), стр. 193—203; Совещание президиума Петроградского совета с представителями продовольственных организаций, стр. 243—244; О революционной фразе, стр. 261—267, VII съезд РКП(б), стр. 311—374; О «левом» ребячестве и мелкобуржуазности, стр. 503—528; Очередные задачи советской власти, стр. 435—468.

Доклад о текущем моменте на конференции профсоюзов и месткомов Москвы, т. XXIII, стр. 77—102; Заключительное слово на заседании ВЦИК, стр. 52—65; Об'единенное заседание ВЦИК, Московского совета и т. д., стр. 45—65; Ценные признания Питирима Сорокина, стр. 289—297; Собрание партийных работников Москвы, стр. 305—330.

VIII съезд РКП(б), т. XXIV, стр. 109—179; Речь по работе в деревне, т. XXV, стр. 294—305; Речь на съезде

В политпросвета, стр. 448—457; Речь на Московском губпартконференции, стр. 481—497.

Сталин, Вопросы ленинизма, «Ленин и вопрос о союзе с середняком»; «О трех лозунгах партии по крестьянскому вопросу».

20-ԲԴ ԹՆՄԱ. ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ՌԱԶՄԱԿԱՆ
ԿՈՄՈՒՆԻՉՄԻՑ ՆԵՊԻՆ ԱՆՑՆԵԼՈՒ ՅԵՎ ՎԵՐԱ-
ԿԱՆԳՆՄԱՆ ՇՐՋԱՆՈՒՄ (20 ԺԱՄ)

Լենինը, Ստալինը և կուսակցությունը նեպի մասին: Նեպը վորպես պրոլետարիատի միակ ճիշտ քաղաքականություն կապիտալիզմից սոցիալիզմի անցման շրջանում: «Նեպը պրոլետարական պետության հատուկ քաղաքականություն է, վոր նպատակ ունի կապիտալիզմ թուլլատել՝ հրամանատարական բարձրունքները պրոլետարական պետության ձեռքում ունենալով, վոր նպատակ ունի պայքարի հանել կապիտալիստական և սոցիալիստական ելեմենտները, վոր նպատակ ունի ավելացնել սոցիալիստական ելեմենտները՝ դերն ի վնաս կապիտալիստական ելեմենտների, վոր նպատակ ունի ձեռք բերել սոցիալիստական ելեմենտների հաղթանակը կապիտալիստական ելեմենտների դեմ, վոր նպատակ ունի վնջնացնել պատկարպերը, սոցիալիստական եկոնոմիկայի հիմք կառուցել» (Ստալին): Կուսակցության պայքարը նեպի աջ ոպորտունիստական և տրոցկիստական կոնցեպցիայի դեմ: Կոմինտերնի ծրագիրը նեպի մասին: Նեպի միջազգային նշանակությունը:

Կուսակցությունը յերկու ֆրոնտով պայքարում՝ ընդդեմ ոպորտունիզմի և հանուն լենինյան գծի, նեպին անցնելու շրջանում: Նեպին անցնելու նախադրյալները, յերկրի տնտեսական և քաղաքական դրությունը քաղաքացիական պատերազմի վերջում: Պրոլետարիատի և միջակ դուզացիության ռազմա-քաղաքական դաշինքից տնտեսական դաշինքին անցնելը: Դիսկուսիա պրոֆիտությունների մասին: Կուսակցությունն իր ներսում յեղած տրոցկիստական և անարխո-սինդիկալիստական թեքումների դեմ մղվող

պայքարում («բանվորական» ոպողիցիա): Տրոցկու պլան-ֆորմը պրոֆիտությունների պետականացման մասին, վորպես ռազմական կոմունիզմի քաղաքականություն չարունակությունը նոր պայմաններում, քաղաքականություն, վոր կտաներ դեպի պրոլետարիատի և դուզացիության հիմնական մասսաների դաշինքի խզումը: Բուխարինի բուֆեր դիրքը և դեպի տրոցկիզմ գլորվելը: Պրոֆիտությունների դերը և հարցում տրոցկիստական, անարխո-սինդիկալիստական և բուֆեր դիրքի միակ էությունը պրոլետարիատի դեկտատուրայի լենինյան ուսմունքի ռեվիզիան է:

Կուսակցության պայքարը թեքումների դեմ ազգային հարցում (մեծպետական թեքումը վորպես դիտավորված): Ստալինի դերը լենինյան ազգային քաղաքականություն համար մղվող պայքարում:

Կուսակցության պայքարն իր շարքերի միասնականության համար: X համադումարը կուսակցության միասնականության մասին: Կուսակցության դրումը և նրա նշանակությունը միասնականության ամրացման համար:

Հարձակումը նեպի հիման վրա: Կուսակցության XI համադումարը նեպի մասին: Լենինը սոցիալիստական շինարարության հետանկարների և ծանր խեղուստրիայի դերի մասին:

Սոցիալիստական շինարարության լենինյան պլանի միասնականությունը. ելեկտրիֆիկացիայի լենինյան պլանը և նրա դերը սոցիալիստական շինարարության մեջ. Լենինի աշխատավոր պլանը վորպես մանր աշխատավոր դուզակոպերատիվ պլանը սոցիալիստական վերակառուցման ցիտիկան տնտեսության սոցիալիստական վերակազմության մասովի. Լենինը պետական ապարատի վերակազմության մասին՝ բյուրոկրատիզմի դեմ պայքարելով: Լենինը կուլտուրական հեղափոխության պրոբլեմի մասին սոցիալիստական շինարարության ընդհանուր պլանում: Կուսակցության ծրագրերը սոցիալիստական շինարարության հարցերում:

Կուսակցությունը տրոցկիստների մանր-բուրժուական ոպողիցիայի և «դեմոկրատական ցենտրալիզմի» խմբի դեմ մղվող պայքարում: 1923 թ. աշնան տնտեսական ճղնաժա-

մը և մանր-բութուական տատանումները ուսեղացումը կուսակցության մեջ: Ուղղիցիայի տնտեսական պլանֆորմի ելությունը—«գերինդուստրացում», գների բարձրացման քաղաքականություն, արտաքին առևտրի մոնոպոլիայի վերացում, ագրանքային ինտերվենցիա, միջակեր հետ դաշինքի անտեսում: Տրոցկու «գերինդուստրացման» կապիտուլյանտական ելությունը: Տրոցկիստական ուղղիցիայի պլանֆորմի մենչևիկյան ելությունը ներկուսակցական հարցերում (պայքար ֆրակցիաների և խմբավորումների ազատության համար, հին գվարդիայի վարկաբեկում, սերունդների հակադրություն և այլն): Պայքար բալլևիզմի պատմության մենչևիկյան ֆալսիֆիկացիայի դեմ: Տրոցկու «Հոկտեմբերի դասերը»: Ստալինի դերը հակակուսակցական թեքումների դեմ մղվող պայքարում:

Կուսակցութեանը բանվորա- գյուղացիական զորման
ամրացման համար մղվող պայքարում: XIV կուսկոնֆերեն-
ցիան մեկ յերկրում ստեղծելով կառուցելու մասին: Կուսակ-
ցութեանը յերկու ֆրոնտով պայքարում՝ ընդդէմ կուլակի-
վտանդի աջ ուղորտունիստական խտման (Բուխարին) և
միջակի՝ վորպես հողազործութեան կենտրոնական դեմքի՝
համար մղվող պայքարի արոցիկնտական անտեսման: Կու-
սակցութեանը անդալին կուլտուրական շինարարութեան
մասին և պայքարը յերկու ֆրոնտի վրա՝ ընդդէմ մեծապե-
տական շովինիզմի՝ իբրև գլխավոր վտանդի, ընդդէմ տե-
ղական նացիոնալիզմի: ԽՍՀՄ-ի կազմակերպումը, վորպես
անդալին հարցի լենինյան լուծման որինակ:

Միջազգային դրությունը, կապիտալիզմի հարաբերա-
կան կայունացումը և կոմինտերնի տակտիկան: Կոմինտերնի
V կոնգրեսը միասնական, ֆրոնտի տակտիկայի մասին և
յեղբայրական կոմկուտակցությունները բայլչևիդացիան:

Նոր ուղղիցիան (Զինովյեվ, Կամենև)։ Մեկ յերկրում
սոցիալիզմ կառուցելու հարցը, վերպես ուղղիցիայի դեմ
կուսակցության վարած պայքարի հիմնական հարց։ Պետա-
կան ձեռնարկությունների՝ վերպես «հետեղական-սոցիա-
լիստական» տիպի ձեռնարկությունների՝ լենինյան գնահա-

առականի ուղիղիանն նոր ուղղեցեալի կողմից: Նեղի մեկ-
նարանումը, վորպէս նահանջի քաղաքականութեան: Միջակի
հետ դաշնակցելու լինինյան հարցադրման ուրբառունիտա-
կան խնդրաթյուրումը նոր ուղղեցեալի կողմից: Նոր ուղ-
ղեցեալի անցումը տրոցիկիզմի դերքերը հեղափոխութեան
հիմնական հարցերում: Նոր ուղղեցեալի հայացքները վոր-
պէս կամենել—Ձինոյցիվի 1917 թ. սոցիալ-դեմոկրատական
հայացքների շարունակութիւն:

Տրոցկիստական – ղեկավարական բլոկի կազմակերպումը՝ Հիդետոմբերյան հեղափոխությունից սոցիալիստական բնույթով, պրոլետարիատի դիկտատուրան և մեկ յերկրում սոցիալիզմի հաղթանակի լենինյան թեորիան ժխտելու պատճառով։ Պայքար տրոցկիզմի դեմ ներկուսակցական ֆորմի վրա։ Յերկու կուսակցությունների տրոցկիստական հարցերում։ Յերկու կուսակցությունները «տեղիւորի» թեորիան։ Տրոցկիստական գրգռողությունը «տեղիւորի» մասին և տրոցկիզմի պայքարի հակակուսակցական ու հակախորհրդային ձևերն ու մեթոդները։ Տրոցկիզմի վերածումը հակահեղափոխական մենչևիզմի։

XV

Տրոցկիստական միացյալ բրդեր ջախջախումը, XV կուսամասում մարը և Կիճկի VII պլենումը տրոցկիզմի հայացքների պաշտպանութեան և Համի (բ) Կի ռ Կուսմինտերնի շարքերին պատկանելու անհամատեղութեան մասին : Տրոցկիզմը վորպես հակահեղափոխական բուրժուազիայի առաջավոր ջոկատ : Համի (բ) Կի դերն ու նշանադրութեանը Կոմինտերնի ներսում յերկու Ֆրոնտով մղվող պայքարում : Ընկ. Ստալինի դեկալար դերը կուսակցութեան գլխավոր դժի, լենինիզմի անաղարտութեան և նրա հետագա մշակման համար պայքարելու, կուսակցութեանը և բանդա մշակարարքին լենինյան Կի շուրջը համախմբելու դործում :

Գրականութիւն

Ленин, Соч. изд. 3-е.

О профсоюзах; О текущем моменте и об ошибках Троцкого, т. XXVI, стр. 61—81; Еще раз о проф-

союзах; О текущем моменте, стр. 109—145; Кризис партии, стр. 83—94; О едином хозяйственном плане, стр. 168—175; Отчет ЦК ВКП(б) на X съезде РКП(б), стр. 202—233; О кронштадтском восстании, стр. 284; Речь о продовольственном налоге на собрании секретарей ячеек Москвы, стр. 297—308; О продовольственном налоге; Тезисы доклада о тактике РКП(б) на III конгрессе КИ, стр. 423—465.

О значении золота теперь и после победы социализма, т. XXVII, стр. 79—86; Речь на праздновании IV годовщины Октябрьской революции, стр. 86; Страничка из дневника, стр. 387—391; О кооперации, стр. 391—397; Как нам реорганизовать рабкрин, стр. 402—406; Лучше меньше, да лучше, стр. 406—421.

Сталин, Об оппозиции: гл.—«Наши разногласия», стр. 5—14; «О задачах партии», стр. 15—28; «О дискуссии, о т. Рафаэле и т. д.», стр. 29—43; «Об очередных задачах партстроительства», стр. 51—80; «Об оппозиции», стр. 95—99; «О социал-демократическом уклоне в нашей партии»; «Еще раз о социал-демократическом уклоне в нашей партии»; «Заметки на современные темы»; «Ленинизм и троцкизм».

21-րդ թԵՄԱ. ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ՍՈՑԻԱԼԻՍ-ՏԱԿԱՆ ՎԵՐԱԿԱՌՈՒՑՄԱՆ ՇՐՋԱՆՈՒՄ (18 ԺԱՄ)

Սոցիալիստական ինդուստրացումը և գյուղատնտեսության կոլեկտիվացումը փորձես սոցիալիստական հասարակության կառուցման համար պայքարելու հիմնական ուղի: Կուսակցության XIV և XV համագումարները ժողովրդական տնտեսության սոցիալիստական վերակառուցման ուղիների մասին: «Հասնելու և անցնելու» լենինյան լոզունգը և ԽՍՀՄ ինդուստրացման հնգամյա պլանը: Գյուղատնտեսության զարգացման հետամնացությունը և նրա սոցիալիստական վերակառուցման խնդիրները: Հացահատիկային պրոբլեմը և նրա լուծումը կուսակցության կողմից:

Դասակարգային տեղաշարժերը յերկրում և դասակարգային պայքարի սրումը քաղաքում ու գյուղում: Աջ թեքման սոցիալ-տնտեսական արձատները: Աջ թեքման քաղաքական պլատֆորմը—պայքար յերկրի ինդուստրացման վերջաված տեմպերի դեմ, «նեղ» տեղերին հավասարվելը: Յերկամյակ: Կուլակի՝ սոցիալիզմի մեջ խաղաղ ներաճման թեորիան, կուսակցության հասցեյին չպրոված մեղադրանքը գյուղացիությանը ռադիկալ-ֆեոդալական շահագործման յենթարկելու վերաբերյալ: Անհատական գյուղացիական տնտեսության զարգացման հարցադրումը և պայքարն այն դժի դեմ, վոր վարում է կուսակցությունը խորտնտեսային ու կոլտնտեսային շինարարության ծավալման ուղղությամբ: Լենինյան կոոպերատիվ պլանի խեղաթյուրումը և բանվոր դասակարգի ու գյուղացիության դաշինքի ոպորտունիստական մեկնաբանումը: Զիջումների թեորիան: Աջերի կապիտալիստական ու գյուղացիության դաշինքի ոպորտունիստական ելեմենտների առաջ: Աջ կուլակի և կապիտալիստական ելեմենտների առաջ: Այդ ոպորտունիստների իդեական հարումը բուրժուական տնտեսության ու ծրագրին: Աջ թեքման տրեդյունիոնիստական քաղաքականությունը պրոֆմիությունների դեկավարման գործում: Աջերի փորձերը պրոֆմիությունները կուսակցության հակադրելու ուղղությամբ: Աջերի պայքարը կուսակցության դժի դեմ կուսակցական շինարարության հարսակցության դժի դեմ կուսակցությանը ներկուսակցացներում: Աջերի փորձերը կուսակցության և ճնշման մեջ մեղադան դեմոկրատիայի բացակայության և ճնշման մեջ մեղադրելու ուղղությամբ: Աջերի վեմադրությունը բայշևիկյան ինքնաքննադատության ծավալման և բյուրոկրատիզմի դեմ պայքարի գործում: Աջ թեքումը գլխավոր վտանգն է ներկա եռաջումը:

Կուսակցության իդեական-թեորետիկական աճման և գյուղաշխատանքի հարցերի շուրջը «ձախերի» (Ստեն, Շաղկի և այլն) ունեցած յեղույթների տրոցկիստական բնույթը:

«Ձախերի» հակամիջակային խտորումները կոյունտային շինարարության խնդրում, վորոնք խախտում են լենինյան վտանգի դասակարգի և գյուղացիության դաշինքը (կու-

անտեսություն մտնելու կամավորութեան խախտումը, արտելի վրայով թուի՞նք դործելը, գիշանտամոլությունը, վարչարարությունը) :

Այնքին և «ձախերի» ջախջախումը—կուսակցութեան դըլխալոր դժի հաղթանակը :

XVI համագումարը սոցիալիզմի ամբողջ ֆրոնտով ծաւալուն հարձակման համագումարն է : Բայլչեւիկյան հարձակողականի ելությունը : Պայքար յերկու ֆրոնտի վրա՝ ընդդէմ աջ թեքման, իբրեւ գլխավոր վտանգի, ընդդէմ «ձախ» թեքման, իբրեւ արոցիկիզմի ունցիկիլի, ընդդէմ թեքումների նկատմամբ հաշտվողականութեան : Այլ ոպողիցիայի սնանկացումը և նրա կապիտուլիացիան Համի (բ) Կ XVI համագումարում : Աղգային հարցը XVI համագումարում : Յերկու ֆրոնտով պայքարն աղգային հարցում :

Յերկրի դասակարգային ուժերի հարաբերութեան փոփոխությունը կոլտնտեսային շարժման հաղթական զարգացման հետեւանքով : Խորհրդային իշխանութեան դյուղական հենարանի հարցադրման փոփոխությունը, կոլտնտեսական դյուղացիությունը հողագործութեան կենտրոնական դեմքն և, խորհրդային իշխանութեան ամուր հենարանը գյուղում :

Այլ-«ձախ» բլոկը և նրա ելությունը : Այլ-«ձախ» բլոկի ջախջախումը :

Հնդամյակի առաջին յերեք տարիների հաջողությունները վորպես սոցիալիստական շինարարութեան տեմպերի հետադաւրդացման նախադրյալներ : Սոցիալիստական եկոնոմիկայի հիմքի կառուցման ավարտումը : «Ուլ-ում» հարցի լուծումը սոցիալիզմի ողախն թե՛ քաղաքում և թե՛ գյուղում : Հղամյակի չորրորդ տարւա հերթական խնդիրները : Կուսակցական, խորհրդային, պրոֆիտուլենական, անտեսական և կոպերատիւ պարատների բոլոր ողախների աշխատանքի վորակի լավացումը : Ընկ. Ստալինի 6 պատմական պայմանները կուսակցութեան մարտական ծրագիրն են սոցիալիստական հասարակութեան կառուցման համար պայքարելու դործում :

Կուսակցութեան պայքարը յերկրորդ հնդամյակի հա-

մար : Մասսաներին ղեկավարելու հիմնական պայմանները—կարողանալ առանձնացնել հիմնական ողախն ընդհանուր շղթայում, տալ ճիշտ (մասսաներին հասկանալի) լողունը, մասսաներին համոզել այդ լողունդի ճշտությունը, մասսաներից հետ չմնալ և առաջ չվազել, անխնա պայքար մղել յերկու ֆրոնտի վրա : «Ուլ կամենում է շարժում ղեկավարել, նա պետք է պայքարի յերկու ֆրոնտի վրա—ընդդէմ՝ հետմնացողների և ընդդէմ առաջ վազողների» (Ստալին) : Պայքարը յերկու ֆրոնտի վրա՝ ընդդէմ աջ թեքման, վոր շարունակում է գլխավոր վտանգը մնալ տվյալ ետապում, ընդդէմ «ձախ» թեքման և այդ յերկու թեքումների նկատմամբ հաշտվողականութեան,—վորպես անդասակարգ հասարակութեան կառուցման հիմնական պայման :

Գրականություն

Ленин, Соч., изд. 3-е.

Очередные задачи советской власти, т. XXII, стр. 435—468; Экономика и политика в эпоху диктатуры пролетариата, т. XXV, стр. 347: Великий почин, стр. 28.

Ստալին, Լենինիզմի հարցերը. ԿԿ-ի քաղաքական հաշտվումությունը Համի (բ) Կ 16-րդ համագումարում և յերաւիական խոսքը. ԽՍՀՄ ագրարային քաղաքականութեան հարցերի շուրջը (ճառ մարքսիստ-ադրարադետների կոնֆերանսում 1929 թ. դեկտեմբերի 27-ին) . Մեծ բեկման տարին. Այլ թեքման մասին Համի (բ) Կ-ում. Պատասխան ընկեր Սիլերգլովյան. Կուլակութեան՝ վորպես դասակարկոլտնտեսականների. Կուլակութեան հարցի շուրջը. Հարցեր դի՛ վերացման քաղաքականութեան հարցի շուրջը. Հարցեր և պատասխաններ—(ճառ Սիլերգլովյան համալսարանում 1925 թ. հունիսի 9-ին) . Գլխապետույտ հաջողություններից. 1925 թ. հունիսի միջակի հետ դաշնակցելու հարցի մասին (պատասխան Ս. -ին) . Տնտեսավարների խնդիրների մասին, «Նոր պայմաններ, անտեսական շինարարութեան նոր խնդիրներ» . Նամակ «Պրոլետարսկայա ուլուլուցիա» Ժուրնալի խմբագրութեանը № 6, 1931 թ. :

Бубнов, Ленин и основные вопросы современного этапа социалистической революции.

նումներն կողմից: Կապիտալիզմի ընդհանուր ճգնաժամի յերրորդ շրջանի զնահատականը հակահեղափոխական տրոց-կիզմի, աջ և «ձախ» ոպորտունիստների կողմից: Ծրագրա-յին հարցերը Կոմինտերնի VI կոնգրեսում: Կոմինտերնի պայքարն իմպերիալիստական պատերազմի և հակաօրհրդային ինտերվենցիայի վտանգի դեմ: Ֆաշիզմը և սոցիալ-ֆաշիզմը: Սոցիալ-ֆաշիզմը բուրժուազիայի գլխավոր սո-ցիալական հենարանն է: Սոցիալ-դեմոկրատիայի «ձախ» թևը բուրժուական քաղաքականության ամենավտանգավոր կիրառողն է բանվոր դասակարգի մեջ:

Կոմինտերնի սեկցիաների կարևորագույն հաջողություն-ները անցած շրջանում: Կոմինտերնի սեկցիաների աշխա-տանքի թուլություններն ու թերությունները: Կոմինտերնի խնդիրներն ու տակտիկական կապիտալիզմի ճգնաժամի և հե-ղափոխական շարժման վերելքի ներկա պայմաններում: Բանվոր դասակարգի մեծամասնության նվաճումը վորպես կապիտալիստական յերկրների կոմկուսակցությունների հիմնական խնդիր:

Բանվոր դասակարգի մեծամասնության նվաճման հա-մար պայքարելու ձևերն ու մեթոդները: Կոմկուսակցություն-ների աշխատանքը պրոֆմիություններում: «Դասակարգ դա-տակարգի դեմ» տակտիկայի, ներքևից միասնական ֆրոնտ կազմելու տակտիկայի, դասակարգային պայքարի խնդու-րույն ղեկավարման տակտիկայի կիրառումը Կոմինտերնի կողմից:

Կոմկուսակցության պայքարը պրոլետարիատի հեղեմո-նիայի համար ազգային — հեղափոխական շարժման մեջ: Զինական կոմկուսակցության խնդիրները:

Կոմինտերնի սեկցիաների բալլետիկացումը: Կոմկուսակ-ցությունների գտումը բացահայտ ոպորտունիստական ելի-մենտներեց իրեն Կոմինտերնի սեկցիաների մարտունակու-թյունն ուժեղացնող միջոց: Աջ ոպորտունիստական թեքու-մը վորպես սոցիալ-դեմոկրատիայի աղետուրա Կոմինտերնի շարքերում և վորպես ընթացիկ շրջանի գլխավոր վտանգ: Կոմինտերնում յեղած աջերի ոպորտունիստական հայացք-

ները ԽՍՀՄ-ի դեմ պատերազմելու վտանգի հարցի շուրջը: Կիբկի-ի X պլենումը աջ թեքման հայացքների անհամասե-լության մասին կոմկուսակցության պատկանելիության հետ:

«Զախ» ոպորտունիզմը Կիբկի-ի սեկցիաների շարքերում: Պայքարը «ձախ» աղանդավորության և ավանտյուրիզմի դեմ կոմկուսակցությունների կարևորագույն խնդիրն է:

Կոմինտերնի յերկու ֆրոնտով հետադա անհաշտ պայ-քարի խնդիրը, պայքար ընդդեմ գլխավոր վտանգը հանդի-սացող աջ ոպորտունիզմի, ընդդեմ «ձախ» ոպորտունիզմի, ընդդեմ գլխավոր դժից յատարվող թեքումների նկատմամբ հաշտվողականության:

Ընկ. Ստալինի նամակը «Պրոլետարական ուկոլյուցիա» ժուրնալի խմբագրությանը և Կիբկի-ի սեկցիաների խնդիր-ները: Պայքարը սոցիալ-դեմոկրատական միացությունների, լյուքսեմբուրգականության, իդեալականացման, տրոցկիս-տական մաքսանենդության դեմ Կոմինտերնի և առանձին կոմկուսակցությունների պատմության լուսարանման բնա-զավառում, պայքարը Կոմինտերնի գլխավոր դժի անաղար-տության համար հիմնական նախադրյալն է Կոմինտերնի հաղթանակի՝ ճգնաժամից հեղափոխական ճանապարհով դուրս գալու, պրոլետարիատի ղեկառությունից համար մղ-վող պայքարում:

Գրականություն

Ленин, К вопросу об объединении интернационалистов, т. XX, стр. 381—383; I конгресс Коминтерна, Соч., т. XXV, стр. 1—25. Завоеванное и записанное, стр. 25—32, изд. 3-е.

Тезисы о тактике РКП(б), Соч., т. XXVI, стр. 432—435; Речь в защиту тактики Коминтерна, стр. 441—449, изд. 3-е.

Сталин, Вопросы ленинизма: гл. «Метод»; «Теория»; «Партия»; «О правом уклоне»; «О некоторых вопросах истории большевизма»; «Об итогах XIV кон-ференции РКП(б)»; «Доклад на XVI съезде ВКП(б)».

«Большевик» № 11 за 1924 г., ст. т. Сталина «О компартии Польши», стр. 51—55.

24/4
«Большевик» № 1 за 1930 г., ст. т. Сталина
«О правых фракционерах в американской компартии»,
стр. 8—27.

«Большевик» № 23—24 за 1928 г., ст. Стали-
на «О правом уклоне в германской компартии», стр.
40—47.

Сталин, Об оппозиции. Гл. «Об англо-русском
комитете единства», стр. 296—308; «Политическая фи-
зиономия оппозиции», стр. 705—718; «О перспективах
революции в Китае», стр. 423—435; «Революция в Ки-
тае и задачи Коминтерна», стр. 585—605; «Вопросы
китайской революции», стр. 551—557.

Мологов, 1) отчет делегации ВКП(б) в Комин-
терне на XVI съезде ВКП(б); 2) речь на X пленуме
ИККИ; 3) доклад об итогах VI конгресса на собрании
ленинградского партактива, раздел о программе.

Тезисы и резолюции Коминтерна: 1) Про-
грамма Коминтерна; 2) Тезисы III конгресса Коминтер-
на о мировом положении и задачах Коминтерна,
стр. 3—14; 3) Тезисы ИККИ о едином рабочем фрон-
те (журнал «Коммунистический интернационал» № 20
за 1923 г.; 4) Стенографический отчет V конгресса КИ,
ч. 1, стр. 45—91, 143—172, 437—483, ч. 2, стр. 87—97,
109—116, 5) Тезисы VII пленума ИККИ о международ-
ном положении; Стенографический отчет, т. II, стр.
390—406; 6) Тезисы об уроках английской стачки,
журнал «Коммунистический интернационал» № 5—6 за
1926 г., стр. 5—26; 7) Тезисы о большевизации пар-
тий Коминтерна, протоколы V расширенного плену-
ма ИККИ, стр. 497—528; 8) Тезисы о международном
положении и задачах Коминтерна, стенографический
отчет, стр. 56—80; 9) Резолюция XI пленума ИККИ об
усилении угрозы военной интервенции против СССР
и задачи коммунистов; 10) Тезисы XI пленума ИККИ;
11) Доклад и заключительное слово Мануильского,
Тельмана, Ленского на XI пленуме ИККИ, журнал
«Коминтерн» № 12 за 1931 г.; 12) Резолюция VI кон-
гресса Коминтерна о революционном движении в ко-
лониях и полуколониях.

Սրբազանց՝ Ա. Տ. ԿՐԻՍՏՈՒՆ

80

Պատկեր—2800

Համալիր—7655 (Ժ)

Տիրաժ—1500

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0187145

ԳԻՆԸ 60 կոպ. (2 1/2 մ.)

Программа курсов переподготовки партактива

Издательство ЦККП(б) А

Партиздат, 1932 Эривань